

IO2 FARCE – Trening
za edukatore -
krišćenje satire i
komedije u cilju
podizanja svesti o
klimatskim
promenama
Planovi lekcija za
učenje licem u lice

FARCE!
Using Satire and Comedy to Promote
Climate Change Awareness

Sadržaj

Pregled	Error! Bookmark not defined.
Ciljevi.....	Error! Bookmark not defined.
Ciljne grupe	Error! Bookmark not defined.
Ishodi učenja	Error! Bookmark not defined.
Moduli	5
Modul 1: Klimatske promene/kriza	5
Modul 2: Postoji li teorija humora?	10
Modul 3:Teorija komedije i satire	18
Modul 4: Stand-Up komedija	26
Modul 5: Izvođenje komedije	31
Modul 6: Kreativno-satirično pisanje.....	41
Modul 7: Primena stripova u obrazovanju	53

Pregled

Klimatske promene same po sebi nisu smešna stvar. Obično poruku prenose ozbiljni naučnici koji opisuju kako ispuštanje gasova sa efektom staklene baštice uništava planetu, kako na kopnu tako i u moru, ili prikazuju najnoviji požar ili uragan. Društvo u kojem živimo je možda doseglo tačku zasićenja, ali postoji mogućnost da ćemo uz pomoć humora preneti poruku na drugačiji i ubedljiviji način. To je jedna vrsta pristupa koja može okupiti ljude oko teme koja izaziva velike podele. Upravo ta mogućnost služi kao inspiracija za ovaj projekat.

Stand Up komedija prikazuje narativnu tačku gledišta koja prikazuje neobičnost svakidašnjice.

FARCE – Trening za edukatore koji se služi satirom i komedijom u svrhu promovisanja klimatskih promena. Nastavni plan i program je sačinjen od 7 modula koji imaju za cilj da se predstavi opšta tematika komedije, performans, naročito satira, kao obrazovno sredstvo. Obuka predstavlja novi pristup u stalnom profesionalnom razvoju novog pristupa i transverzalnih veština kao što je kritično razmišljanje na temu obrazovanja o klimatskim promenama u njihovom svakodnevnom životu.

Svaki modul uključuje po dve lekcije u trajanju od 3 sata učenja licem u lice i jednu jedinicu od 2 sata samostalnog onlajn učenja. Lekcija za samo-usmereno učenje na mreži se sastoji od materijala koji podržava učenje licem u lice, kao što su aktivnosti samoreflekcije.

Moduli su podeljeni na tri teorijske i četiri praktične tj. kreativne teme. *Moduli 1 - Klimatske promene/kriza*, napravljeno od strane organizacije Solution: Solidarité & Inclusion, pokriva pregled tema klimatskih promena i njihovih uticaja, sa ciljem da inspiriše učesnike da odaberu teme kojima bi želeli da se pozabave u komedijskim komadima. *Modul 2 - Postoji li teorija humora*, kreiran od strane Centra za društvene inovacije (CSI), predstavlja teorije i stilove humora i sugestije o interkulturnom humoru. *Module 3 - Teorija komedije i satire*, kreiran od Skills Elevation-a FHB, predstavlja uvod u komediju i satiru i savete za kreiranje odgovarajućeg satiričnog dela. *Modul 4 - Stand-up komedija*, kreirana od strane Creative Exchange-a predstavlja osnovne veštine stvaranja komada stand-up komedije. *Modul 5 - Komedijska predstava*, kreirana od strane DAH Teatra, ima za cilj da podrži edukatore kako

bi osnažili učesnike da nauče kako da na kreativan način izraze svoje nezadovoljstvo, da artikulišu svoje proteste i zahteve u vezi sa klimatskim promenama. *Modul 6 - Kreativno-satirično pisanje*, kreirano od strane Rural Hub-a, predstavlja kreativno-satirične tehnike pisanja i praktične vežbe. *Modul 7- Strip u obrazovne svrhe*, kreirano od strane Innoventum Oy-a, prenosi concept vizuelnih narativa i obrazovne zabave, tako što predstavlja osnovne korake u procesu stvaranja stripa i primenjuje ih u praksi.

Ciljevi

Ovaj nastavni plan i program ima za cilj:

- Uvod u komediju i satiričnu predstavu kao obrazovno sredstvo za podizanje svesti o klimatskim promenama.
- Započinjanje novog pristupa u stalnom profesionalnom razvoju za profesionalce i edukatore.
- Obezbeđivanje teorijskog doprinosa u praćenju istorije komedije, satire i performansa, praktične primere i lekcije izvučene iz istorije, nove metode u vezi sa integracijom satire i komedije i inovativne tehnike zasnovane na performansama.

Ciljne grupe

- Edukatori odraslih
- Društveni edukatori

Na primer: edukatori koji rade sa mladima, osobama srednjih godina, neprofesionalnim pozorišnim grupama, itd.

Ishodi učenja

Po uspešnom završetku, učesnici će biti u mogućnosti da:

1. Analiziraju pitanja i izazove koji se odnose na klimatske promene i njihov uticaj na društvo.
2. Ispitaju i ocene značaj i vrednost humora i prikaza stripa u komunikaciji u vezi sa klimatskom krizom.

3. Kritički procene kontekste primenom humora i odgovarajućih tehnika učenja zasnovanih na otkrićima.
4. Poboljšaju svoje komunikativne veštine (humanizujte priče, fokusirajte se na pozitivnost, itd) uz pomooć angažovanja niza za interesovanih aktera.
5. Sačuvaju, snime i raspodele obrazovanje zasnovano na performansi, na bezbedan način (procenite da li medij ili poruke odgovaraju svrsi ili ne odgovaraju).

Moduli

Modul 1: Klimatske promene/kriza

MODUL1	SADRŽAJI								
Nalov: Klimatske promene/ kriza									
Ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none">• Stećiće znanje o osnovnim temama u vezi sa klimatskim promenama• Diskutovaćete na temu klimatskih promena• Postaćete svesni uticaja klimatskih promena• Postaćete svesni ponašanja pojedinca koje doprinosi klimatskim promenama	Na kraju modula učesnici će biti u mogućnosti da: <table border="1"><thead><tr><th>Znanje</th><th>Veštine</th><th>Kompetencije</th></tr></thead><tbody><tr><td><ul style="list-style-type: none">• Steknu osnovno znanje o klimatskim promenama• Steknu činjenično znanje o ključnim terminima koji se odnose na klimatske promene• Steknu činjenično znanje o tome kako naše</td><td><ul style="list-style-type: none">• Objasne šta su klimatske promene• Definišu ključne pojmove koji se odnose na klimatske promene• Diskutuju o glavnim izazovima koji se tiču klimatskih promena sa kojima se Europa suočava</td><td><ul style="list-style-type: none">• Postanu svesni problema vezanih za klimatske promene• Postanu svesni klimatske uzbune u našem društvu• Postanu svesni toga kako njihove navike i</td></tr></tbody></table>			Znanje	Veštine	Kompetencije	<ul style="list-style-type: none">• Steknu osnovno znanje o klimatskim promenama• Steknu činjenično znanje o ključnim terminima koji se odnose na klimatske promene• Steknu činjenično znanje o tome kako naše	<ul style="list-style-type: none">• Objasne šta su klimatske promene• Definišu ključne pojmove koji se odnose na klimatske promene• Diskutuju o glavnim izazovima koji se tiču klimatskih promena sa kojima se Europa suočava	<ul style="list-style-type: none">• Postanu svesni problema vezanih za klimatske promene• Postanu svesni klimatske uzbune u našem društvu• Postanu svesni toga kako njihove navike i
Znanje	Veštine	Kompetencije							
<ul style="list-style-type: none">• Steknu osnovno znanje o klimatskim promenama• Steknu činjenično znanje o ključnim terminima koji se odnose na klimatske promene• Steknu činjenično znanje o tome kako naše	<ul style="list-style-type: none">• Objasne šta su klimatske promene• Definišu ključne pojmove koji se odnose na klimatske promene• Diskutuju o glavnim izazovima koji se tiču klimatskih promena sa kojima se Europa suočava	<ul style="list-style-type: none">• Postanu svesni problema vezanih za klimatske promene• Postanu svesni klimatske uzbune u našem društvu• Postanu svesni toga kako njihove navike i							

	<p>navike i ponašanja mogu doprineti klimatskim promenama</p> <ul style="list-style-type: none">• Steknu osnovno znanje o globalnom zagrevanju• Steknu osnovno znanje o Pariskom sporazumu	<ul style="list-style-type: none">• Diskutuju o tome kako naše navike mogu doprineti klimatskim promenama <ul style="list-style-type: none">• Postanu otovreni u vezi promene navika kako bi pobedili klimatksu krizu	ponašanje mogu doprineti klimatskim promenama
Ukupno trajanje:	Ovaj modul se sastoji od 2 lekcije koje traju po 1,5 sati učenja licem u lice, obogaćene sa 2h15 samousmerenog učenja.		
Lekcija br.1	Naslov: Šta su klimatske promene?		
Sadržaj	Podržana od strane Modula 1 Licem u lice ppt	<p>Aktivnost br.1: Ledolomac (Ice-Breaker) (10 minuta)</p> <p>Zamolite svakog učesnika da se predstavi, navodeći svoje ime i ekološki savet koji žele podeliti sa grupom.</p> <p>Aktivnost br.2: Predstavljanje (10 minuta)</p> <p>Prostorija za obuku bi trebala da ima stolice poređne u krug. Trebali bi imati karton ili belu tablu i markere za beleženje. Postavite grupi pitanje u vezi toga šta znaju o klimatskim promenama i zabeležite ključne reči na tabli. Evo nekoliko primera za uvod u diskusiju:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kada govorimo o klimatskim promenama, šta vam pada na pamet?	

- Koja su to najvažnija pitanja sa kojima se trenutno suočavamo?
- Da li sprovodite aktivnosti u svom svakodnevnom životu kako biste se suočili sa ovim pitanjima?

Aktivnost br.3: Video (10 minuta)

Obavezno morate imati računar i projektor kako biste mogli da prikažete sledeći video, koji pruža uvod o izazovima koje nose klimatske promene:

https://www.youtube.com/watch?v=dcBXmj1nMTQ&ab_channel=AlJazeeraEnglish

Aktivnost br. 4: Prezentacija(15 minuta)

Za ovu aktivnost potrebni su vam računar, projector, papir i olovka za učesnike, kako bi pisali beleške.

Počnite sa prikazivanjem PowerPoint prezentacijom „Modul 1-Klimatske promene“. Obezbedite papir i olovke učesnicima kako bi mogli da zapisuju beleške. Dajte sebi vremena i jasno govorite. Dozvolite učesnicima da postavljaju pitanja u bilo kojoj fazi prezentacije:

Po završetku prezentacije, postavite grupi sledeća pitanja:

- Šta ste naučili?
- Šta mislite o ovoj prezentaciji?

Aktivnost br.5: (30 minuta)

Za ovu aktivnost potreban vam je računar, projector, papir i olovke za učesnike kako bi zapisivali beleške.

Prikažite učesnicima sledeći video:

https://www.youtube.com/watch?v=4zt-SMlaaM8&ab_channel=CNBC

Zatim, započnite grupnu diskusiju:

		<p>Na sistemskom nivou, mere su komplikovane za sprovođenje, odluke pojedinaca se mogu izraziti glasanjem. Međutim, mi kao civilno društvo možemo načiniti mali gest. Šta radite u svakodnevnom životu kako bi smanjili svoj ugljenički otisak? Koje su to dobre praktične metode koje bi mogli razmeniti?</p>
Vežba procene		<p>Grupna diskusija (15 minuta)</p> <p>Pitajte učesnike za povratne informacije o ovoj prvoj jedinici. Obavezno na table zabeležite rezultate diskusije. Evo nekoliko pitanja koja će vam pomoći da prikupite povratne informacije od učesnika:</p> <ul style="list-style-type: none">- Šta ste danas naučili?- Šta ćete odavde poneti kući?- Kako da primenite znanje koje ste stekli svakodnevnom životu?- Šta je bilo najkorisnije na sesiji?- Šta je bilo najmanje korisno?- Da li imate neki predlog? <p>Zatim završite lekciju tako što ćete se zahvaliti učesnicima i obavestite ih da će se sledeći modul detaljnije objasniti: zašto se koriste humor i satira kada se govori o klimatskim promenama?</p>
Lekcija 2	Naslov: Kako smanjiti ugljični otisak?	
Sadržaj	Podržan od strane Modula 1 licem u lice ppt	<p>Dobrodošlica i prezentacija (5 minuta)</p> <p>Pozdravite učesnike, podsetite ih o čemu se govorilo tokom prethodne sesije. Ako se pridruže novi učesnici radionici, zamolite ih da se predstave.</p> <p>Aktivnost 1: (70 minuta)</p>

	<p>Za ovu aktivnost potreban vam je računar (i internet veza) za svaku grupu učesnika + kartonski list (tvrdi papir) i markeri.</p> <p>Podelite grupu u manje grupe od po četiri osobe i zamolite ih da izaberu između sledećih tema (10 minuta):</p> <ul style="list-style-type: none">- Efekat staklene bašte- Obovljive energije- Recikliranje/prerada- Globalna regulativa- Biodiverzitet- Zelena putovanja- Učesnici mogu i sami da odabiju temu ako žele. <p>Zamolite grupe učesnika da istraže na internetu o zadatoj temi i da iznesu svoje glavne pronašiske na kartonskom listu. Trebalo bi da uključe neke eko-savete za koje znaju ili su pronašli na internetu (30 minuta) kako bi podstakli podvrg protiv klimatskih promena.</p> <p>Zamolite svaku grupu da predstave svoje zaključke (30min).</p>
Vežba procene	<p>Grupna diskusija (15 minuta)</p> <p>Pitajte učesnike za povratne informacije u vezi sa drugom lekcijom. Obavezno zabeležite rezultate diskusije na tabli. Evo nekoliko pitanja koja će vam pomoći da prikupite povratne informacije od učesnika:</p> <ul style="list-style-type: none">• Šta ste danas naučili?• Šta ćete odavde poneti kući?• Kako stečeno znanje primeniti u svakodnevnom životu?• Šta vam je bilo najkorisnije na sesiji?• Šta vam je bilo najmanje korisno?

		<ul style="list-style-type: none">• Da li imate iakavih predloga? <p>Zatim završite lekciju tako što će te se zahvaliti učesnicima i obavestiti ih da će se sledeći modul detaljnije baviti humornom.</p>
Reference		N/A
Dodatni materijal		<p>https://www.youtube.com/watch?v=twSvd5bQLDw&ab_channel=TEDxTalks</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=Nj-hdQMa3uA&ab_channel=TEDxTalks</p>

Modul 2: Postoji li teorija humora?

MODUL 2	SADRŽAJ						
Naslov: Postoji li teorija humora?							
Ishodi učenja:	Na kraju modula učesnici će biti u mogućnosti da:						
<ul style="list-style-type: none">• Navedite četiri različite teorije humora.• Navedite četiri različita stila humora.• Recite koji je njihov dominantni stil humora.• Opisite specifične osobine svake od četiri različite vrste humora teorijski i u stilovima.	<table border="1"><thead><tr><th>Znanje</th><th>Veštine</th><th>Kompetencije</th></tr></thead><tbody><tr><td><ul style="list-style-type: none">• Nauče o teoriji humora• Saznaju više o stilovima humora• Interkulturni humor</td><td><ul style="list-style-type: none">• Razumeju razliku između adaptivnih i maladaptivnih stilova humora• Koriste, to jest da se</td><td><ul style="list-style-type: none">• Koriste humor pozitivno• Upotrebljavaju humor kako bi objasnili ozbiljna pitanja</td></tr></tbody></table>	Znanje	Veštine	Kompetencije	<ul style="list-style-type: none">• Nauče o teoriji humora• Saznaju više o stilovima humora• Interkulturni humor	<ul style="list-style-type: none">• Razumeju razliku između adaptivnih i maladaptivnih stilova humora• Koriste, to jest da se	<ul style="list-style-type: none">• Koriste humor pozitivno• Upotrebljavaju humor kako bi objasnili ozbiljna pitanja
Znanje	Veštine	Kompetencije					
<ul style="list-style-type: none">• Nauče o teoriji humora• Saznaju više o stilovima humora• Interkulturni humor	<ul style="list-style-type: none">• Razumeju razliku između adaptivnih i maladaptivnih stilova humora• Koriste, to jest da se	<ul style="list-style-type: none">• Koriste humor pozitivno• Upotrebljavaju humor kako bi objasnili ozbiljna pitanja					

<ul style="list-style-type: none">Opište specifične osobine upotrebe humora u međunarodnoj komunikaciji.		služe metodama humora	
Celokupno trajanje:	3 sata		
Lekcija br.1	Naslov: Teorije humora		
Aktivnost pod nazivom „Ledoloma c” (Ice-Breaking)	Napravite smešnu kutiju sa alatima	Da biste podržali učesnike u tome da upotrebljavaju komediju u svoj rad na ovom projektu, održaće se diskusija u grupi i aktivno istraživanje na temu „Šta je smešno“. Postavićete pet učesnika uz zid učionice, ispred koga se ne nalaze stolovi i stolice, recite im da trče na drugu stranu učionice. Pravilo ove trke glasi, da se mora trčati što je moguće sporije, a da ne padnu. Pobednik je onaj koji poslednji dođe do cilja. Posle toga, razmislite o tome šta je bilo smešno i napravite listu o tome kako da podese njihov sadržaj kako bi izvukli ono što je smešno u širokom spektru igara i skečeva koji odgovaraju Drawdown-ovim rešenjima.	
Sadržaj	Podržno od strane Modula 2 licem u lice ppt	Postoje tri osnovne teorije humora koje ističu socijalni, psihološki i filozofski uticaji. To uključuje: teoriju nesklada, teoriju superiornosti i teoriju olakšanja. Dok teorija superiornosti kaže da je uzrok smeha osećaj superiornosti, a teorija olakšanja govori kako je to oslobođanje nervne energije, teorija nesklada kaže da je to percepcija nečeg neskladnog što narušava naše mentlne obrasce i očekivanja. 1. Teorija nesklada vidi humor kao odgovor ili reakciju na dvosmislenost, logičku nemogućnost, irelevantnost. Takav kognitivni humor se najviše povezuje sa	

filozofima Imanuelom Kantom i Sorenom Kjerkegorom.

Ova vrsta humora je karakteristična za tipičnu formulu šale koja upostavlja verovanje, pruža potvrđne dokaze, a zatim se prekida iz tog toka misli dokazujući da je prvobitna premissa zaista bila lažna.

Ovaj pristup šali je sličan tehnikama današnjih Stand-up komičara. Oni govore o postavci tj. Set-up(u) i šali tj. Punch line-u. *Set up (postava)* je prvi deo šale: ona stvara očekivanje. *Udarac* tj. *Punch line* je poslednji deo koji narušava to očekivanje. Na jeziku teorije nesklada, završetak šale nije u skladu sa početkom.

2. Teorija superiornosti, koju su prvobitno razvili Platon i Aristotel, naglašava agresivna osećanja koja podstiču humor i navodi da humor nastaje iz uzbuđenja ili euforije koja se stvara kada se oseća superiornost nad drugima. Ova vrsta humora bi takođe mogla da uključi omalovažavanje vršnjaka, satiru, sarkazam koji bi saosećao sa "ludom". Jednostavno rečeno, naš smeh izražava osećanje superiornosti nad drugim ljudima.

3. Teorija olakšanja, koja je usko povezana sa Frojdom, posmatra humor kao osnovni metod za oslobađanje negativne energije ili osećanja potiskivanja. Ovo bi uključivalo bilo koju vrstu bezbrižnog i neozbiljnog humora, kao što su šale, klovnovske ludorije ili jednostavna igra reči. Teorija olakšanja je hidraulično objašnjenje u kojem smeh, što se nervnog sistema tiče, ima istu ulogu kao ventil za smanjenje pritiska u parnom kotlu.

Svaka teorija objašnjava ulogu humora u specifičnim situacijama: humor olakšanja u svrhu opuštanja tenzije tokom društvenih interakcija, humor nesklada za predstavljanje novih

	<p>perspektiva i humor superiornosti za kritiku opozicije ili ujedinjenje grupe.</p> <p>Nedavno nastala teorija humora se zove Benigni prekršaj (Benign Violation), autora Dr Pitera Mekgroa (Peter McGraw). Teorija benignog prekršaja objašnjava šaljive odgovore u širokom spektru situacija. Teorija sugerije da se humor javlja kada osoba proceni situaciju kao pogrešnu ili preteću na neki način (tj. kao kršenje), a takođe istovremeno proceni da je situacija u redu ili na neki način prihvatljiva (tj. benigna). Tuča iz igre i golicanje su tipični primeri benignih prekršaja, jer su oba napada fizički preteća, ali bezopasna. Naročita snaga ove teorije leži u tome što predviđa kada stvari zapravo nisu smešne: situacija može da ne bude duhovita jer prikazuje prekršaj koji istovremeno ne izgleda benigno, ili zato što prikazuje benignu situaciju u kojoj nema prekršaja.</p> <p>Pored toga, postoji i neverbalni humor; Više dimenzioni (npr. Brzina govora, razne vrste zabavnog govora tela, lični prostor i udaljenost, itd.) bezrečnih i komičnih oblika izražavanja koji prikazuju smeh i zadovoljstvo kod primalaca. Neverbalni humor se izražava govorom tela i obuhvata gestove lica (podignite obrve, osmeh i smeh), pokrete glave (naginanje, klimanje, drhtanje i okretanje), gestove ruku, itd.</p>
Vežba procene	<p>Zašto koristimo humor za rešavanje ozbiljnih problema?</p> <p>Pogledajte sledeća dva video na temu klimatske promene.</p> <p>UN unveils landmark report on climate change Global Warming Climate Emergency WION - YouTube</p> <p>There's something about humans - YouTube</p>

		<p>Podleite grupu u dva tima i svakom timu dodelite jedan od videa. Svaka grupa će napraviti listu emocija i misli koje su upamtili nakon gledanja videa. Zatim ih zamolite da upotrebe te dve liste u diskusiji. Pripremite neka pitanja, kao na primer: Koje značenje je bilo očiglednije? Koji video je bio prijatniji za gledanje? Kako definišete humor?</p>
Lekcija br.2	Naslov: Stilovi humora	Tema br. 1: Četiri vrste humora
		Tema br. 2: Interkulturalni humor
Sadržaj	Podržan od strane Modula 2 licem u lice ppt	<p>Tema br. 1: Četiri vrste humora</p> <p>Postoje četiri vrste humora, definisanih od strane Kuiper et al-a (2004): Samopoboljšavajući, afilijativni, samoporažavajući i agresivni.</p> <p>Adaptivni stilovi; tolerantni i prihvatajući u smislu sebe i drugih</p> <ul style="list-style-type: none">a) Oni koji se služe samoispoljavajućim humorom imaju duhovit pogled na život i mogu zadržati pozitivnu perspektivu, čak i dok se suočavaju sa potencijalno stresnim događajima i situacijama. Ovi pojedinci takođe koriste humor kao strategiju pri suočavanju kako bi minimalizovali negativne emocije, dok i dalje zadržavaju realističnu perspektivu života. Samopoboljšavajući humor, služi da ublaži i zaštiit nas, ali ne na račun nekog drugog.b) Afilijativni humor se fokusira na upotrebu humora pri poboljšanju međuljudskih i društvenih odnosa. Humor se koristi za podizanje grupnog morala, identiteta i kohezivnosti, smanjuje konflikt i drugima povećava osećaj dobrobiti. Ova ne-neprijatlejska upotreba

		<p>humora uključuje šaljenje i zafrkavanje (šegačenje) kako bi se smanjile međuljudske tenzije i poboljšali odnosi sa drugima.</p> <p>Maladativne vrste; štetne i potencijalno štetne bilo po sebe ili druge</p> <ul style="list-style-type: none">c) Samoporažavajući humor; koristi prekomerno omalovažavanje udvaranje putem humora u nepriklanim pokušajima da zadobije odobravanje drugih i time unapredi svoje međuljudske odnose. Ovaj stil se koristi kako bi se sakrila osnovna negativna osećanja ili izbegne konstruktivno suočavanje sa problemom. Ove osobe stoga karakterišu elementi izbegavanja, potreba za emotivnom podrškom i nisko samopouzdanje.d) Agresivan humor; pojedinci mogu koristiti različite tehnike negativnog humora, uključujući zadirkivanje, ismevanje, sarkazam i omalovažavanje kako bi ocrnili i unizili druge. Agresivan humor se pojavljuje bez obzira na njegov potencijalni negativan uticaj na druge, što na kraju otuđuje ove pojedince i ozbiljno narušava međuljudske i društvene odnose. <p>Uvažavanje humora uveliko varira u zavisnosti od ličnosti, pola, iskustva i kulture. Kulturne razlike, jezik i nedostatak zajedničkog znanja su, ne iznenađujući najveće prepreke što se tiče razumevanja i uživanja. Vrste humora koje ne zahtevaju specijalizovan jezik, pozadinsko znanje ili teme i afekte specifično vezane za kulturu, uspešnije su u različitim demografskim kategorijama.</p> <p>Tema br.2: Intercultural humor</p>
--	--	--

	<p>Intekulturalni humor; Kada supate u komunikaciju na međunarodnom nivou, uzmite u obzir ovih šest saveta:</p> <ul style="list-style-type: none">a) Izbegavajte agresivni humor: humor koji ponižava, vređa i ismeva vašeg sagovornika. To je vrsta humora koju koriste nasilnici i većina ljudi ga doživljava negativno.b) Izbegavajte šale koje podrazumevaju ismevanje na nečiji račun. Ovo uključuje šale koje se ismevaju stereotipe određene države, zajednice ili kulture.c) Slušajte i osetite smisao za humor vašeg sagovornika. Pokušajte da se prilagodite tome. Ne morate da se odreknete sopstvenog smisla za humor, ali budite obazrivi prema razlikama.d) Razmotrite stvari na koje bi se vaš sagovornik mogao odnositi, npr. Svakodnevne izazove u vezi sa poslom ili kućnim životom, i pronađite komediju u situacijama (a ne u ljudima) kako biste stvorili osećaj zajedništva.e) Shvatite da svaka kultura ne vidi humor kao mehanizam suočavanja i smeh kao način ublažavanja neprijatnih situacija (npr. Smejanje sopstvenim greškama).f) Prilikom predstavljanja budite posebno oprezni sa upotrebot humora. Koliko god je to moguće, upoznajte se sa očekivanjima vase publike.
Vežba procene	<p>Kviz o dve strane humora</p> <p>Svaki učesnik će popuniti kviz na temu "Kad humor može pomoći ili odmoći u učenju".</p> <p>Zatim će o tome razgovarati.</p>

Reference	<p>Lekcija br.1</p> <p>Philosophy of Humor (Stanford Encyclopedia of Philosophy)</p> <p>Wilkins, J., & Eisenbraun, A. J. (2009). <i>Teorije humora i fiziološke prednosti smeha. Holistička medicinska praksa</i>, 23(6), 349–354. doi:10.1097/hnp.0b013e3181bf37ad</p> <p>Good-natured comedy to enrich climate communication: Comedy Studies: Vol 10, No 2 (tandfonline.com)</p> <p>What is Nonverbal Humor IGI Global (igi-global.com)</p> <p>View of The function of face gestures and head movements in spontaneous humorous communication The European Journal of Humour Research</p> <p>Lekcija br.2</p> <p>Kuiper, N. A., Grimshaw, M., Leite, C., & Kirsh, G. (2004). <i>Humor nije uvek najbolji lek: specifične komponente smisla za humor i psihičko blagostanje. Humor – međunarodni časopis za istraživanje humora</i>, 17(1-2). doi:10.1515/humr.2004.002</p> <p>Using humour across cultures Etp (etprofessional.com)</p> <p>Humor in the Classroom: A Series of Three Workshop Plans (sit.edu)</p>
Dodatni materijal	<p>Lekcija br.1:</p> <p>https://plato.stanford.edu/entries/humor/</p> <p>https://petermcgraw.org/humor-research/#:~:text=and%20cognitive%20psychology.-,Benign%20Violation%20Theory,funny%20when%20either%20they%20are%20too%20tame%20or%20too%20risqu%C3%A9,-Prominent%20Papers</p>

[The Benign Violation Theory of Humor – YouTube](#)

[The Skill of Humor | Andrew Tarvin | TEDxTAMU – YouTube](#)

Modul 3: Teorija komedije i satire

MODUL 3	SADRŽAJ		
Naslov: Teorija komedije i satire			
Ishodi učenja:	Na kraju modula učesnici će biti u mogućnosti da:		
<ul style="list-style-type: none">• Objasni šta je stara komedija, opiši njene karakteristike i navedi primer• Identifikujte sličnosti i razlike između stare i modern komedije• Naučite šta je satira i koje su njene karakteristike• Naučite dve glavne vrste satire i navedite primere• Naučite da napišete satirično delo	Znanje <ul style="list-style-type: none">• Saznaju više o staroj komediji i njenim karakteristikama• Nauče razliku između stare i moderne komedije• Vrste i karakteristike satire• Budu informisani o istorijskim i današnjim primerima satire	Veštine <ul style="list-style-type: none">• Prepoznaju satire u komičnom delu• Razumeju zašto je satira efikasna kada se govori o teškim temama	Kompetencije <ul style="list-style-type: none">• Upotrebe komediju i satiru kako bi se bavili ozbiljnimm temama• Cene ulogu starie u obraćanju kada su pitanju ozbiljnije teme
Ukupno trajanje:	3 sata		

Lekcija br.1	Naslov:	Tema br.1: Istorija komedije
		Tema br.2: Uvod u satiru
Uvod u aktivnost		Uputite svakog učenika ponaosob da pokaže/prezentuje komično delo koje im se dopada. Kako biste im pomogli u ovoj vežbi, pružite im primere u kojima komedija može biti prisutna u njihovom svakodnevnom životu. Na primer, korisnici društvenih mreža, često su okupirani komičnim resursima kao što su kratki video snimci, memovi i humoristični članci. Nakon što učenici predstave svoje komično delo, razgovarajte o različitim vrstama komedije/šala koje su upotrebili i šta je to što je u njima smešno. Trebalo bi da postoji širok spektar komičnih resursa koje bi učenici mogli da predstave, pa pokrenite konačnu diskusiju sa učenicima o mnogim različitim platformama na kojima se pojavljuju komedijski resursi i na koji način je komedija mogla da se pojavljuje u prošlosti, pre nego što je tehnologija postala deo naših života.
Sadržaj	Podržan o od strane Modula 3 licem u lice ppt	Šta je komedija? Komedija je oblik zabave koji se sastoji od šala, sa namerom da nasmeje ljude. Najraniji primjeri komedije u istoriji (F2F Powerpoint prezentacija slajd br.3): https://youtu.be/arQ6U3ev5ic Komedija je počela kao korektivno sredstvo, kako bi se prikazale greške društva, a na kraju i ispravile. Cilj komičara je bio da popravi nedostatke u društvu implicitnim razotkrivanjem njegovih mana. Ova

	<p>vrsta komedije je poznata kao „stara komedija”, a odnosi se na najraniji zabeleženi oblik grčke komedije, koja je započeta u 5. veku pre nove ere. Ova vrsta komedije je bila izvođena za publiku u obliku pozorišta, gde bi se dramaturzi rugali uticajnim ličnostima u društvu, poput političara i filozofa. Najučajni dramski pisac tog doba bio je Aristofan, a do danas je sačuvano 11 njegovih drama.</p> <p>Stara komedija se sastoji od sledećih karakteristika:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Upotreba parodija, neprikladnih šala i nadrealnih fantazija.2. Rasprava o aktuelnim događajima u atinskom društvu.3. Ismevanje moćnih članova društva koji su označeni kao „Komodoumenoi”, što znači „Onima kojima se rugaju u komediji”.4. Uvek preovladava junak drame.5. Uključivanje “Parabasis” tehnike, što je tehnika u kojoj se glumci direktno obraćaju publici. <p>U svojoj drami „Vitezovi”, Aristofan cilja na političkog lidera po imenu Kleon. On je u priči predstavljen kao negativac, koji je optužen da je korumpiran i gomila javna dobra.</p> <p>Pitanja za učenike koja će ih navesti da razmisle o tome kako je ovo oblikovalo komediju koju danas vidimo:</p> <ul style="list-style-type: none">• Da li se u današnjoj komediji koristi tehnika Parabasis, i gde?• Aristofan se često rugao političkim figurama. Da li još se to i danas dešava? Pokušajte da smislite neke primere i podelite ih sa ostalim učenicima.• Možete li navesti primer kada su politički lideri bili ismevani zbog svog stava o klimatskim promenama?
--	--

Vežbe

- Čini se kao da je komedija oduvek služila za obrađivanje ozbiljnih tema. Šta mislite, zašto je to tako?

Grupna vežba (F2F PowerPoint prezentacija slajd br. 4)

Uputite učenike da skeniraju QR kod koji se nalazi u nastavku, kako bi pristupili interaktivnoj oglasnoj tabli na mreži (svako ko poseduje QR kod može da uređuje). Nakon toga, uputite ih da dodaju komentare u odeljcima „Sličnosti” i „Razlike” kako bi napravili kratak pregled nekih od sličnosti i razlika kojih mogu da se prišete, a tiču se stare komedije, i komedije kojoj danas svedočimo.

Tema br.2: Uvod u satiru

Šta je satira?

Satira je oblik komedije koji se na apasurdan način bavi nedostacima u određenom ljudskom i društvenom ponašanju, i društvenim problemima koji iz njih evoluiraju, tako je stoga zabavna. Aristofanova dela su savršen primer satire, posebno kada se ruga Kleonu u svojoj drami "Vitezovi", kao što je prethodno opisano.

Pustite video sa slajda br.5 na PowerPoint prezentaciji

U ovom kratkom video klipu o klimatskim promenama, sve se zasniva na istim temeljima komedije koje je Aristofan uveo, samo u

	<p>savremenom kontekstu kako bi se razotkrile greške društva u vezi sa klimatskom krizom, temom o kojoj se uveliko raspravlja u medijima.</p> <p>Prema Megan Leboeuf (2007), da bi se delo smatralo satiričnim, ono mora da sadrži sledeće karakteristike:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Mora da kritikuje neki deo ljudskog ponašanja, sa namerom da ubedi publiku da je takođe pogleda u negativnom svetlu.2. Mora da sadrži ironiju, kako bi istaklo problematično ponašanje ljudi koji bivaju kritikovani. Ironija je kada neko kaže suprotno od onoga što misli. Na primer: Vreme napolju je zaista olujno, a vi kažete „lepo vreme danas!“3. Satirično delo mora biti implicitano u svom izvođenju. Na primer, komični umetnik neće eksplisitno rači šta misli o nekoj temi ili osobi, ali će to biti očigledno publici.
Vežba procene87	<p>Da biste procenili da li su učenici razumeli pojam satire i njene karakteristike, podelite učenike u 3 grupe, po jedna grupa za svaku karakteristiku satire. Na primer, jedna grupa će biti zadužena za ironiju. Dodelite svakoj grupi drugačiju satiričnu pesmu o klimatskim promenama možete ih pronaći u IO1 „Sedam satiričnih pesama“ i zamolite ih da ukažu na tri karakteristike satire koje su prikazane.</p> <p>Ako primetite da učenici imaju poteškoća, upotrebite ova pitanja kako biste ih ohrabrili:</p> <ul style="list-style-type: none">• Da li mislite da se neka osoba/ljudi kritikuju? Ako da, ko onda?• Koji su to primeri ironičnih tekstova koji se daju uočiti?• Koja je poruka koju, po vašem mišljenju pisac želi da prenese publici, iako to izričito ne iznosi? <p>Nakon što pogledate ovu komediju, možete li da se setite nekih razloga zašto je satira efikasan način za širenje svesti o klimatskoj krizi?</p>

Lekcija br.2	Naslov:	Vrste satire
Sadržaj o od strane Modula 3 licem u lice ppt	Podržan	<p>Postoje dve glavne vrste satire:</p> <ul style="list-style-type: none">• Horatijan – ova vrsta satire je dobila ime po Horaciju, rimskom satiričaru koji je živeo u prvom veku pre nove ere. Rugao se drugima koristeći humor, ali humorom koji nije bio negativan ili mračne prirode. Ovo je blaži oblik satire. Autor obično ukazuje na uobičajene mane ljudskih bića, sa njihovom glavnom namerom da zabavljaju publiku, a ne da donesu promene u društvu. <p>Primer (slajd br.7 PowerPoint prezentacije licem u lice):</p> <p>https://twitter.com/SnackbarRedux/status/1295441893082333185?s=20</p> <p>Kao što možete videti u primeru iznad, autor se na satiričan način ruga svom šefu, implicirajući da njegov šef očekuje da se pojavi na poslu bez obzira na okolnosti. Ovaj tvit poistovećujući za publiku, jer generalno postoji univerzalni osećaj među zaposlenim ljudima da njihovi šefovi očekuju previše od njih. U susšтинu, tvit je usmeren na vlasnike preduzeća u vezi sa eksploracijom radnika, međutim, ovde je glavni cilj da se zabave korisnici, pružanjem relevantnog sadržaja na duhovit način.</p> <ul style="list-style-type: none">• Juvenalian - Ova vrsta humora je dobila ime po Juvenalu, latinskom piscu koji je živeo u 2. veku nove ere u Rimu. Njegove satire su se sastojale od besnih prozivki i kritikovanja institucija. Ovo je mračna vrsta satire koja koristi ironiju kako bi istakla i pozabavila se nepravdom javnih ličnosti/institucija. U ovom obliku satire koriste se ekstremni pesimizam, sa ciljem da

		<p>mobilije velike grupe ljudi kako bi izazvali neku vrstu političkih ili društvenih promena.</p> <p>Primer (F2F PowerPoint prezentacija slajd br.8):</p> <p>https://youtu.be/hbhwJZ8M9dg</p> <p>Kao što možete videti iz priloženog videa iznad, stvaralac se bavi temom klimatskih promena. Iako je cilj videa da nasmeje publiku, pesimistični i alarmantni prizvuci stvaraju osećaj nelagodnosti kod gledalaca. U vezi globalnih pitanja kao što su klimatske promene, potreban je osećaj zabrinutosti i nelagodnosti među građanima kako bi se ljudi mobilisali i preuzeli nešto povodom toga. Ova vrsta satire takođe ima mogućnost da određene teme učini pristupačnijim ljudima koji smatraju da su činjenični članci previse monotoni i formalni.</p> <p>Aktivnost</p> <p>Predstavite učenicima sledeći članak:</p> <p>https://www.reuters.com/business/environment/un-sounds-clarion-call-over-irreversible-climate-impacts-by-humans-2021-08-09/</p> <p>Podelite učenike u male grupe i uputite ih da odgovore na sledeća pitanja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Nakon što ste svedočili satiričnom i nesatiričnom pristupu rešavanja problema kao što su klimatske promene. Zašto mislite da bi satirični metod mogao biti efikasniji?2. Koji vam je pristup bio zanimljiviji?3. Uporedite osećanja koja ste doživeli nakon gledanja videa, i uporedite to sa doživljajem nakon čitanja članka.
--	--	---

Aktivnost procene	<p>Grupna aktivnost</p> <p>Podelite učenike u male grupe, i zamolite svaku grupu da odabere članak koji se odnosi na klimatske promene. Uputite svaku grupu da pokuša da ponovo rekonstruiše pasus iz članka kako bi ga učinili satiričnim, koristeći znanje koje su stekli tokom lekcije. Po završetku, uputite ih da naprave satiričnu pesmu koristeći rekonstruisani pasus članka, kao tekst. Još jednom predstavite „Sedam satiričnih pesama“ iz IO1, učenicima. Tako da učenici mogu dobiti uputstvo ili čak da koriste istu metodologiju za svoje pesme.</p> <p>Predstavite članak iz prethodnog odeljka kao primer članka koji se može koristiti, a ako još uvek imaju poteškoća, pružite im konkretni primer kako mogu pretvoriti običnu rečenicu u satiričnu. Navedimo neke primere u nastavku:</p> <p>Rečenica: „Dalje zagrevanje bi moglo značiti da bi na nekim mestima ljudi mogli da umru samo od izlaska napolje.“</p> <p>Rečenica sa dodatnom satirom: „Očigledno za nekoliko godina više nećemo morati da tražimo izgovre kako bi izlazili iz kuće. Biće sve savršeno, jer ćemo bukvalno izgoreti kada otvorimo vrata“.</p>
Reference	<p>Lekcija br.1</p> <p>https://youtu.be/arQ6U3ev5ic</p> <p>https://www.coursehero.com/lit/The-Knights/themes/</p> <p>https://www.britannica.com/art/comedy</p> <p>https://youtu.be/5UjIEiB9EFI</p> <p>Lekcija br. 2</p> <p>https://www.litcharts.com/literary-devices-and-terms/satire</p>

		<p>https://twitter.com/SnackbarRedux/status/1295441893082333185? s=20</p> <p>https://youtu.be/hbhWJZ8M9dg</p> <p>https://www.reuters.com/business/environment/un-sounds-clarion-call-over-irreversible-climate-impacts-by-humans-2021-08-09/</p>
Dodatni materijal		https://youtu.be/Zfvtid-7VhE

Modul 4: Stand-Up komedija

MODUL 4	SADRŽAJ		
Naslov: Stand-Up komedija			
Ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none">● Razumeće kako da na najbolji način publika primi informacije.● Razumeće osnovne principe stand-up-a● Stećiće znanje o izabranom predmetu.● Stećiće iskustvo o izabranom predmetu.● Stećiće iskustvo u pisanju ili dostavljanju materijala.	<p>Šta će učenici moći da rade (znanja, veštine i kompetencije) nakon uspenog završetka ovog modula?</p>		
Znanje Učenik će već imati određeno znanje i interesovanje o klimatskoj krizi. Veštine Učenik će biti u stanju da istražuje određenu temu na strateški način upućivanjem na relevantne činjenice koje će privući bolje privući pažnju njegove publike. Kompetencije Učenik će naučiti da isporuči osnovni skeč stand-up komedije. Naučiće kako da daju sažete informacije na zanimljiv način Imaće više razumevanja za pitanja koja okružuju određeni aspekt kojim su odabrali da se pozabave i biće ustanju da koriste neke veštine stand-	Znanje Učenik će već imati određeno znanje i interesovanje o klimatskoj krizi. Veštine Učenik će biti u stanju da istražuje određenu temu na strateški način upućivanjem na relevantne činjenice koje će privući bolje privući pažnju njegove publike. Kompetencije Učenik će naučiti da isporuči osnovni skeč stand-up komedije. Naučiće kako da daju sažete informacije na zanimljiv način Imaće više razumevanja za pitanja koja okružuju određeni aspekt kojim su odabrali da se pozabave i biće ustanju da koriste neke veštine stand-	Znanje Učenik će već imati određeno znanje i interesovanje o klimatskoj krizi. Veštine Učenik će biti u stanju da istražuje određenu temu na strateški način upućivanjem na relevantne činjenice koje će privući bolje privući pažnju njegove publike. Kompetencije Učenik će naučiti da isporuči osnovni skeč stand-up komedije. Naučiće kako da daju sažete informacije na zanimljiv način Imaće više razumevanja za pitanja koja okružuju određeni aspekt kojim su odabrali da se pozabave i biće ustanju da koriste neke veštine stand-	

		aktuelnog stand-up-a.	up-a kao pisci ili izvođači.
Ukupno trajanje:	Trajanje modula je 3 sata		
Lekcija br.1	Naslov:	Tema 1: Učenje principa stand-up-a	
		Tema 2: Praktičan rad kroz pozorišne tehnike	
		Tema 1: Učenje principa stand-up-a	
Aktivnost 1	Priprema: Pronađite 2-3 kratka primera vaših omiljenih stand-up komičara, koje ćete prikazati na početku sesije. Preporučljivo je da nastavnik pregleda sav raspoloživi materijal pre sesije kako bi mogao da izabere ono što najviše odgovara grupi. Otkrijte 10 pravila u vezi stand-up-a: <ol style="list-style-type: none">1. Prva šala – privlačenje pažnje2. Poslednja šala – ostavlja ih u smehu3. Počnite snažno i završite snažno4. Sredina – uzmite ideju i istražite u kojem bi smeru mogla odetake5. Izraz lica/ humor celog tela6. Zapažanja, ideje, mišljenja i argumenti, ali sa ubojitim završetcima7. Svakodnevno koristite lako prepoznatljive situacije8. Koristite viceve sa "zapletom"9. Budite realni10. Čvrsta mišljenja su DOBRA!	<ul style="list-style-type: none">• Učenici će podleiti svoja iskustva o dobrom stand-up-u koji su videli. Iz ovoga će nastavnik izvući neke važne faktore koje je prepoznao. Oni će biti zabeleženi na tabli u svrhu dalje upotrebe. <p>Pripremite nekoliko Youtube videa unapred</p> <ul style="list-style-type: none">• Šta je stand-up? Definicije i stvarnost <p>10 'pravila' koja će pomoći učenicima da shvate kako funkcioniše razvoj stand-up-a.</p>	
Aktivnost 2	Pogledajte FARCE video na temu stand-up rutine: https://www.climatefarce.eu/openfile/1450	<ul style="list-style-type: none">• Biće prikazan video-snimak rutine stand-up-a, nakon čega će uslediti diskusija o tome da li su ovi faktori dokazani. <p>Prikažite FARCE Stand Up!</p> <ul style="list-style-type: none">• Biće prikazan video koji se bavi osnovnim principima stand-up-	

		a. Nakon toga sledi diskusija, pozivajući se na listu na tabli i video primeru.
	Tema 2: Istraživanje vašeg predmeta	
Aktivnost 3	<p>Osmislite scenario o klimatskim promenama prema u vezi kojih strastveni i želite da drugi znaju više o tome.</p> <p>Razmislite o drugačijem načinu izražavanja činjenica.</p> <p>Ima li tu šale/smeha/ humora?</p> <p>Zapišite/vežbajte/ izvedite</p> <p>Saveti i tirkovi za pisanje stand-up komedije</p> <ol style="list-style-type: none">1. Naučite da uređujete usput tj. u hodu. Vremenom kako budete izvodili sve više, naučićete da prepoznote kada šala neće uspeti na polovini svoje isporuke. U takvim trenucima, vaše samopouzdanje će vam omogućiti da uredite repliku na pravi način dok ste na sceni, da je skratite ili promenite u zavisnosti od raspoloženja vaše publike.2. Uvek upotrebite vaš najbolji material i nemojte se plašiti skraćivanja. Manje znači više, zato uklonite delove koji ne pogađaju u srž.3. Ne zaboravite da održavate da razgovor održavate živim. Iako ste napisali svoj stand-up nastup, izvodite ga tako da deluje kao da prvi put pričate tu priču.4. Uvek imajte nove šale u rukavu. Nakon što izvedete svoje prve, druge i trećerazredne šale, ponestaće vam materijala. Počnite da pravite svoj katalog kako ne bi došlo do takvog nedostatka.5. Zauzmite mesto na pozornici, svakom prilikom koju dobijete, pogotvo kada imate novi material koji želite da testirate. Slušajte večeri otvorenog mikrofona. Svaki javni nastup će doprineti povećanju vašeg samopouzdanja.	<ul style="list-style-type: none">● Nastavnik će zajedno sa učenicima odlučiti kojim aspektom ili aspektima klimatskih promena žele da se pozabave.● Učenici će identifikovati različite aspekte i ključne činjenice koje se koriste.● Učenicima će biti dato vreme da istraže na internetu kako bi pronašli ključnu činjenicu koju žele da koriste● Koristite 8 saveta i trikova navedenih na levoj strani● Učenici će raditi na primeru kako njihove ključne činjenice mogu biti dostavljene u ovome

	<p>6. Izbegavajte rad sa masom. Dok ste na sceni, usredsredite se na svoju glumu i nemojte improvizovati sa članovima publike.</p> <p>7. Uvek radite na nadograđivanju svoje komične ličnosti. Ovo će vam pomoći da usredsredite svoje pisanje šala sa jedinstvenom tačkom gledišta.</p> <p>8. Ne izlazite na scenu sa isključivo novim šalama. Nadograđujte svoj set, malo po malo. Utisnite novu repliku između drugih šala i obratite pažnju na to kako će publika reagovati.</p>	
Vežba procene	Ponovo upotrebite FARCE Stand Up rutinu u ili pronađite odgovarajuću alternativu	Aktivnost će početi video snimkom stand-up rutine Grupi će biti postavljen niz pitanja kako bi se identifikovale različite tehnike koje je komičar koristio i da li su primetili te tehnike prvi put. Održaće se grupna diskusija o radionici i o tome šta svaki učesnik smatra da je postigao. Od učenika će se tražiti da pokažu jednu od tehnika kroz igru uloga u parovima. Održaće se kritika razvoja komičnih komada praćena stručnim predlogom, vođena kontrolnom listom.
Dodatni sadržaj za samo-usmereno učenje	Dr Matt Wining - Climate Change Scientist and Comedian TED Talk 15 minutni video koji kombinuje dva principa sesije Šta radi ("pali") Šta ne BBC Wales - BBC Sesh, Why I Can't Fight Climate Change Alone	Aktivnost će uključiti prvo upoznavanje učesnika, njihovog nivoa interesovanja za klimatske promene i bilo kakvog iskustva koje imaju sa stand-up –om. Razmotrićemo rad na nekim stripovima koji se bave ovim pitanjima i pogledaćemo neke primere.
Lekcija 2	Naslov:	Tema 1: Priprema rutine stand-up-a
		Tema 2: Izvođenje stand-up rutine

Tema 1: Priprema stand-up rutine		
Aktivnost 4	Koristeći „pravila“ i „8 saveta i trikova“ iz lekcije br.1	<ul style="list-style-type: none">Učenici mogu preuzeti ulogu pisca ili voditeljaPisci i voditelji će raditi u parovima kako bi razvili kratku rutinu od 2/3 minuta koristeći pripremljeni materijalMožda će biti potrebno sopstveno sprovesti dodatna istraživanja
Tema 2: Izvođenje rutine stand-up-a		
Aktivnost 5	<ul style="list-style-type: none">https://insidethegreenhouse.org/ mediaStand-Up Comedy Show on Climate Change Ovo je iz 2019. ne postoji ništa što je skorašnjeThe best way to talk about climate change is to use humor — Quartz (qz.com)	<ul style="list-style-type: none">Nastavnik će ponoviti šta je neophodno. Ovo je prezentacija u trajanju od 2/3 minuta koju je pripremio svaki par pisac/predavač.Parovi će imati više vremena za probu prezentacije nasamo.
Sadržaj	<p>Za svaku temu polaznicima će biti dostavljeni obrazovni sadržaji određene lekcije. PowerPoint prezentacija i sa video primerima iz dobro poznatih stripova.</p> <p>Učenici će se oslanjati na prethodni material, a nastavnik će se osvrnuti na video primere principa treninga stand-up komedije, kao što su: kako se konstruiše šala, kako je strukturisana rutina komedije i kako mogu biti poboljšane veštine prezentovanja i pisanja. Za različite delove radionica biće napravljeni materijali kao pomoćni memoari</p> <p>Učesnici će biti upućeni na neke korisne izvore informacija od njih če se tražiti da daju svoj doprinos. Pokazaćemo nekoliko primera različitih stilova rutinskog rešavanja klimatskih promena. Biće vremena za diskusiju o tome koji stil odgovara učesnicima i kako će svaki doprineti.</p>	
Vežba procene	<p>Ova aktivnost će uključivati prezentaciju stand-up komedije od strane učesnika koji se dobrovoljno prijave za to.</p> <ul style="list-style-type: none">Prezentacija će biti održana pred celom grupomGrupa će imati nekoliko minuta između svake prezentacije da razmisli i napravi beleške <p>Nakon toga će uslediti grupna diskusija i kritika stand-up nastupa, recenzije od strane kolega o razvoju komičnih komada podržanih kontrolnim listom.</p>	

Reference	Reference lekcije 1
	<p>Matt Winning je škotski komičar koji živi u Londonu, takođe je ekolog i ekonomista koji uživo izvodi komediju na temu klimatskih promena. On je domaćin „Operacija zemlja“ (Operation Earth) podkasta i ima TEDk govor o važnosti upotrebe humora za diskusiju o klimatskim promenama.</p> <p>On je ko-voditelj emisije BBC Radio 4 „Mark Watson i Matt Winning: Ozbiljno, iako“, Planeta, i autor „HOT MESS-a“ objavljenog u novembru 2021.</p> <p>www.mattwinning.com</p> <p>Sophie Scott je professor kognitivne neuronauke. Sofijino istraživanje istražuje neuronsku osnovu voklane komunikacije – kako naš mozak obrađuje informacije u govoru i glasovima i kako naš mozak kontroliše proizvodnju našeg glasa. U okviru toga, njen istraživanje pokriva uloge tokova obrade u slušnom kontekstu, hemisferne asimetrije i interakciju obrade govora sa faktorima pažnje i radne memorije. Sofiin TED govor „Zašto se smejemo“ (a“Why We Laugh”), ima skoro 3 miliona pregleda!</p> <p>https://en.wikipedia.org/wiki/Sophie_Scott</p>
Dodatni materijal	<ul style="list-style-type: none">● Climate Comedy - Stand Up For Climate Change 2021 LIVE From Inside The Greenhouse - YouTube● Project Drawdown● The best way to talk about climate change is to use humour — Quartz (qz.com)● Videos — Matt Winning https://youtu.be/NB-bKHEWmV8 <ul style="list-style-type: none">● Stand-Up Comedy Show on Climate Change: 'Shall we all just kill ourselves?' Ashraq AL-awsat (aawsat.com)● 'Jack Whitehall: I'm Only Joking' Netflix Review: Stream It or Skip It? (decider.com)● https://ukcop26.org

Modul 5: Komična predstava

MODUL 2	SADRŽAJI
Naslov:	Komedija
Ishodi učenja: Upoznavanje sa teatrom kao obrazovnim nosiocem	Šta će učenici biti u mogućnosti da urade (znanje, veštine i stručnost) nakon uspešno završenog modula?

društvene promene	<p>• Pokretanje novog pristupa u razvoju profesionalaca i edukatora.</p> <p>• Obezbeđivanje teorijskog uvida u istoriju pozorišta i komedije, praktične primere dobre prakse, kao i nove metode koje se tiču integrisanja umotnosti i pozorišta sa klimatskim promenama koristeći tehnike zasnovane na performansima.</p> <p>• zamisliti i dati budućnost koja je življaa, manje zagađena, okrenuta ka poštovanju <i>klimatskih prava</i>.</p>	<p>Znanje</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Istorija pozorišne komedije</i>• kako komunicirati i stvoriti sigurno mesto za pokretanje dijaloga• Voditi radionicu koristeći tehnike teatra kako bi se dobili materijali korisni za rešavanje problema	<p>Veštine</p> <ul style="list-style-type: none">• Istražiti i evaluirati važnost i vrednost teatra i umetnosti za društvene promene• <i>Koristiti performativna sredstva za akciju</i>	<p>Stručnost</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Da cenite upotrebu humora u adresiranju ozbiljnih problema</i>• Da naučite kako da koristite tehnike teatra kako biste napravili materijale koji pogađaju ovaj problem
Sveukupno trajanje:	3 sata			
Lekcija 1	Naslov:	Tema 1: Komična predstava i performans kao sredstvo za aktivno građanstvo		
		Tema 2: Praktičan rad koristeći tehnike teatra		
Sadržaj	Podržati radionicu Licem u lice modulom 5	<p>Ova jedinica se sastoji od teorije, primera i vežbi. Fokus je na kreativnoj upotrebi pozorišnih tehnika za kreiranje materijala koji se bave ovim pitanjem, koristeći pozorište kao moćno sredstvo za klimatske promene.</p> <p>Ove dve teme će pomoći učesnicima da shvate kako i zašto je važno koristiti kreativnost, sredstva izvođačke umetnosti kako bi izrazili sopstveno nezadovoljstvo, artikulisali protest i zahtev za klimatske promene. Kroz teoriju i prakitačan rad učesnici će dobiti znanje o mogućim načinima kako osmislići akciju, podeliti ideje i razmeniti iskustva. Video, slike i kratak izvod iz predstave biće korišćen u modulu.</p>		
		Tema 1 – Komična predstava kao sredstvo za aktivno građanstvo		
Aktivnost procene 1 Uvod Do 10 min. (praktičan rad)		<p>Facilitator se predstavlja i želi dobrodošlicu svima. Učesnici stoje u krugu. Počinjući od prvog učesnika, jedan po jedan se kreću ka centru kruga, hodajući na smešan način (smešan hod, inspirisan <i>Monti Pajtonom</i>), staju u centar izgovarajući svoje ime. Svi učesnici hodaju na svoj način, predstavljajući sebe.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=eCLp7zodUiI</p>		

Aktivnost 2 Istorija i evaluacija komedije 15 min. (teorija)	<p>Učesnici sede u krugu dok facilitator objašnjava evoluciju teorije komedije koristeći videoe i slike.</p> <p>Ono što je poznato istoričarima pozorišta jeste da je stara komedija u antičkoj Grčkoj, serija slabo povezanih scena (sa horom i individualnim likovima) u kojoj je određena situacija korišćena kroz farsu, fantaziju, satiru i parodiju, a završavala se sa lirskim slavljenjem zajednice.</p> <p>Dostignuvši vrhunac brilijantnim i oštrim komadima Aristofana, stara komedija postepeno bivala manje interesantna i zamenila ju je manje životna i maštovita drama. U novoj komediji, koja je počela je sredinom 4. veka pre nove ere, drame su bile više svesno književne, često romantičnog tona i definitivno manje satirične i kritičke.</p> <p>Sredinom srednjeg veka crkva se trudila da minimalno zadrži veseli i kritički aspekt drame, ali komična drama je preživela u srednjovekovnim narodnim igrama i svetkovinama, u italijanskoj komediji del arte, u ismevanim liturgijskim dramama i u farsičnim elementima srednjevekovnih moralnih drama.</p> <p>Šekspir, čije su se komedije kretale od farsične do tragikomične, bio je majstor romantične komedije, ali i farse.</p> <p>U 17. veku u Francuskoj, uticaj klasične komedije je bio kombinovan sa komedijom del arte u Molijerovim dramama, jednom od najvećih pisaca komedije i satire u istoriji pozorišta.</p> <p>U Engleskoj tokom kasnog 18. veka u dramama je nađen preporod satiričnih i duhovitih karakternih komedija u Šeridanovim delima.</p> <p>Nakon skoro kompletног gubitka u 19. veku, dobra komedija je bila donesena na pozornicu komedijama ponašanja Oskara Vajlda i komedijama ideja od Džordža Bernarda Šoa. U kasnijim godinama ovog veka, oko 1880, veliki ruski dramski pisac, Anton Pavlovič Čehov počeo je da piše svoju domišljatu i preciznu komediju o umirućem aristokratskom društvu u Rusiji.</p> <p>U 20. veku postojalo je nekoliko izrazitih trendova u komediji. One su sadržale sofisticirane i duhovite komedije ponašanja, koje je pokrenuo Oskar Vajld u kasnim godinama 19. veka, a nastavljene su delima Noela Kauarda, S.N. Behrmana, Filipa Berija i drugih;;</p> <p>Snažan kontrast ovim vedrim stilovima jesu nihilistička, izrazito nekonvencionalna komedija, koja sadrži i komične i tragične elemente, dramatičara pozorištaapsurda kao što su Ežen Jonesko i Semjuel Beket i takozvana crna komedija, čije su teme često rasizam, seksualne perverzije i i ubistva u delima dramskih pisaca Džoa Ortona, Harolda Pintera i Dejvida Mameta.</p> <p>Razmišljanja i pitanja</p>
--	---

Aktivnost 3 Teorija i primeri Predstava kao sredstvo za aktivne građane 20 min.	<p>Facilitator nastavlja sa teorijom koristeći savremene primere kroz video i slike.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=Qi39SIhb4WY</p> <p>https://artistsandclimatechange.com/2020/05/20/tempting-fate-a-satirical-sideshow-reflecting-the-house-of-mirrors-called-climate-change/</p> <p>Subverzivnost umetnosti je kroz istoriju igrala različite uloge u društvenim procesima, zbog različitih konteksta u kojima se razvijala, kao i zbog oblika umetničkog izražavanja i metoda koje su korišćene.</p> <p>Zbog jedinstvene moći umetnosti da simultano angažuje emocije, telo i intelekt kako kod stvaraoca, tako i kod publike, ona je, zajedno sa drugim oblastima ljudskog nastojanja, sposobna da inspiriše na pravu promenu. Umetnost ne ispunjava samo ljudsku potrebu da razume trenutak u kom živimo, već i da se suoči sa strahovima, bolom, predrasudama i patnjama drugih u sigurnom okruženju. Sve ovo je uloga umetnosti, ne samo da pokaže kakav je svet, već i zašto je takav i kako može biti promjenjen. Razne umetničke forme podstiču na razmišljanje, otvaraju prostor za sukobe mišljenja i stvaraju uslove za dijalog.</p> <p>Različiti umetnički oblici podstiču kontemplaciju, otvaraju prostor za sučeljavanje mišljenja, stvaranje dijaloga. Umetničko delo ponekad u sebi stvara kontradikciju koja zahteva preispitivanje i refleksiju, kao i pronalaženje načina da se premoste barijere kao što su različiti jezici ili politički stavovi. Umetnost može prepričati/snimiti kršenja ljudskih prava, pružajući na taj način jedinstven oblik svedočenja, kao i pomoći da se zaleče rane nanete kršenjem ljudskih prava.</p> <p>Umetnost može transformisati osećaj žrtve u aktivnu građansku odgovornost. Ali najviše od svega, umetnost može da saopšti životnu energijuoličenu u živoj reči, u duhu, u telu, u pokretu, ili u muzičkom tonu, u bojama. Pozorišna umetnost nas ohrabruje da damo moć istini, da preuzmemos rizik i da se zalažemo za nove i različite glasove za bilo koju temu ili materiju.</p> <p>Deljenje iskustva sa drugima nije samo vredno, već je i neophodno za ljudsku vezu. Neophodno je da se okupimo kao zajednica da</p>
--	--

		<p>saslušamo suprotstavljena gledišta. U tome nam mogu pomoći pozorišne tehnike.</p> <p>Sposobnost pozorišta da podstiče različite oblike komunikacije – uključujući i neverbalne – je centralna. To bi se moglo uraditi i kroz muziku, ples i druge aktivnosti koje nam pomažu da se okupimo, uprkos razlikama, i zamislimo nove načine postojanja na ovoj planeti dok se suočavamo sa nepoznatim, možemo tražiti podršku u kreativnom, emotivnom i vizionarskom kvalitetu izvođačkih umetnosti i njihovom stručnom korišćenju čuda i katarze.</p>
Kratka pauza 10min		Pauza
		Tema 2: Praktični rad koristeći tehnike teatra
Aktivnost 1 Fizičke i glasne igre zagrevanja 10min		<p>Zagrevanje tela</p> <p>Stanite u krug, u neutralnom položaju, počnite od disanja. Polako udahnite i izdahnite 4 puta.</p> <p>4 glave okrenute uлево, 4 uдесно, 2 ceo krug uлево и zatim uдесно.</p> <p>8 krugova rukama napred, 8 krugova rukama unazad</p> <p>8 rotacija kuka prema unutra, 8 rotacija kuka prema spolja (svaka strana)</p> <p>1 minut skakanja užeta/ili 60 džakova za skakanje</p> <p>8 izlazaka</p> <p>12 dubokih iskoraka unazad do podizanja kolena</p> <p>12 dubokih iskoraka unazad do podizanja kolena</p> <p>15 čućnjeva sa pulsom od 10 ponavljanja na kraju.</p> <p>Vodite računa o svom telu, ako neko ne može da izvede vežbu, slobodno je promenite u skladu sa tim.</p>
Aktivnost 2 15min		<p>Mapiranje prostora</p> <p>1. Svi učesnici slobodno šetaju prostorom u različitim pravcima pokrivajući ceo prostor. Poenta je da se ne sudaramo jedni sa drugima. Tempo se povećava od brzine 1 do 5, i nazad, učesnici treba da prate tempo koji se može promeniti u bilo kom trenutku. Posle jednog minuta prostor se smanjuje na pola od strane voditelja kao da se ledeni breg otopio. Učesnici su sada u manjem prostoru pokušavajući da poštuju prostor drugih. Posle 1 minuta</p>

	<p>voditelj smanjuje prostor još za pola, dodajući razne površine (vrući pesak, klizav led, poplava, vulkanska lava...) tako da sada učesnici rade istu vežbu u duplo manjem prostoru. Još jednom, prostor je još manji. Učesnici sada doživljavaju mali prostor pokušavajući da poštuju jedni druge i druge granice. Opustiti se.</p> <p>2. Sledeći korak ove vežbe je da razvijemo fokus i podignemo pažnju.</p> <p>Pokušajte da posmatrate prostor i učesnike. U jednom trenutku voditelj plješće rukama što znači da se učesnici zaustave i zatvore oči. Voditelji postavljaju pitanje u vezi sa prostorom (koliko prozora ima ovaj prostor? Ili koje su boje zidovi? U zavisnosti od toga šta nas okružuje); može da pita koliko ljudi nosi crne ili bele košulje. Ovo je da otvorimo svoj um i koliko obraćamo pažnju na ono što se dešava oko nas.</p> <p>3. Hodajte kao...</p> <p>Učesnici i dalje hodaju prostorom u drugačijem ritmu od usporenog do velike brzine, završavajući zamrzavanjem. Hoda kao pećinski čovek, smrzava se. Hodajte kao razbojnici i smrznite se. Hodajte kao Egiptanin, smrznite se. Hodajte kao omiljena životinja, smrznite se.</p> <p>Zapamtite trenutke zamrzavanja i specifičnosti hodanja koje ćete koristiti u sledećoj vežbi.</p>
Aktivnost 3 40min Cilj ove vežbe je da se stvari osećaj međusobnog poštovanja i tolerancije, da se prepozna da svi delimo iste ili slične snove, da smo u stanju da napravimo	<p>Mapiranje sveta</p> <ol style="list-style-type: none">1. Učesnici uzimaju papire i olovke. Zadatak je da nacrtaju kartu sveta što preciznije mogu da se sete.2. Kada je mapa gotova, papiri se izlažu tako da svako može da vidi kako doživjava svet. Kada se odabere najprecizniji crtež, svi se slažu gde su kontinenti (gde je koja država).3. Učesnici stoje u redu (kod zida) i pokušavaju da zamisle kartu sveta u prostoru ispred sebe.4. Pokušajte da definisete Njujork, Pariz, Moskvu, Peking, Melburn, Toronto, Beograd, Rio de Žaneiro (bilo koji glavni grad na svetu) tako što ćete ići jedan po jedan na mestu određene prestonice.5. Sada su ponovo u redu. Voditelj predlaže prvi zadatak: Idite do mesta svog rođenja (koristite usporene snimke velike brzine). Svako (jedan po jedan prema svojim terminima) odlazi u zemlju (ili grad) svog rođenja i ostaje u toj tački. Razmislite o tome koji se ekološki problemi dešavaju upravo na tom mestu i pokušajte da to izrazite kroz pokret, i zamrznite se u položaju.

transformacij
u, da
shvatimo da je
bol, tuga ili
gubitak
zajednički
osećaj i da
imamo
međusobni
osećaj da smo
svi zajedno na
ovoj planeti

6. Kada svi učesnici završe, svi se vraćaju na red. I započnite drugu rundu sa sledećim pitanjem.
7. Drugo pitanje: Idite na mesto (zemlju) gde ste se prvi put preselili ili putovali, takođe razmišljajući o problemima životne sredine. Svi idu na tu poziciju blesavim hodom i zamišljenim teškim koferima. Kada stignete, zamislite da skidate kaput, ali sa jednom rukom zabijenom u rukav, i zamrznite se. Kada svi učesnici završe, svi se vraćaju na red. I započnite drugu rundu sa sledećim pitanjem.
8. Treće pitanje je: Idite u zemlju (grad) savršenog svežeg vazduha. Izaberite zemlju i kada stignete tamo imate zabavu iznenađenja. Reagujte i zamrznite. Kada svi učesnici završe, svi se vraćaju na red. I započnite drugu rundu sa sledećim pitanjem.
9. Četvrto pitanje: Idite na mesto tuge (najtužnije mesto za njih u pogledu klimatskih promena). Kada stignete, uradite neku transformativnu akciju. Šta biste mogli učiniti da stvari poboljšate? Kada svi učesnici završe, svi se vraćaju na red. I započnite drugu rundu sa sledećim pitanjem.
10. Peto pitanje: Idite na mesto svog velikog dostignuća ili „velike opere“ ili na mesto gde ćete ostvariti svoje snove o klimatskim promenama. Hodaj kao razbojnik, ušunjavaj se i igraj. Kada svi učesnici završe, svi se vraćaju na red. I započnite drugu rundu sa sledećim pitanjem.
11. Idi gde ste svi sada. Kada svi učesnici završe, svi se vraćaju na red. I započnite rundu, ali sada se ne vraćaju na liniju već od poslednje tačke idu na sledeću(ako je neko rođen u Dablinu, ide od početne linije do Dabлина, a za sledeće pitanje (npr. preseljenje je u Bangkoku) idu iz Dabлина pravo u Bangkok. To važi za sve ostale tačke.
12. Sada sve to ponavljaju (pitanja/pozicije) samo da bi zapamtili kuda su išli, pokušavajući da zapamte tempo i tempo, i način kako su hodali do svih ključnih tačaka. Ponavljajte onoliko koliko je potrebno da ponovo kreirate specifičnosti pokreta (gde su otišli, način na koji su hodali, koliko brzo ili sporo, da li su se smeiali ili češali nos, bilo šta čega se sećaju da su to radili). Fokus je na prelazu sa jednog mesta na drugo.
13. Sada ponovite sve bez razgovora.
14. Sledeći zadatak je: početi od početka, ali sada u određenim tačkama treba da urade određenu akciju. (Kratko objašnjenje: telo je naše najveće i najvidljivije oruđe na sceni (zajedno sa očima, glasom, emocijama, mislima). Kroz telo stvaramo pokret i fizičku akciju. Pokret i akcija nisu isto. Pokret može biti prazna, ali akcija je pokret koji sadrži nameru (misao). Namera je nešto što angažuje celo naše biće kao i posmatrača (npr. udariti loptu, zatvoriti vrata, pokret sa namerom.) Učesnici treba da urade bilo koju vrstu radnje koja se odnosi na tačku/mesto gde se nalaze. Konkretno, i najvažnije, u tački tuge potreba da se uradi transformativna akcija, nešto što će to promeniti ili

		<p>pretvoriti u bolje mesto. Umesto „velike opere“ treba da radnjama opišu šta je njihovo veliko dostignuće (ne moraju da govore, ali mogu ako imaju potrebu, mogu i da pevaju...).</p> <p>15. Ponovite još jednom sa svime do čega su došli.</p> <p>16. Sada svi idu i sede oko stola, i rade sve radnje (manje) bez hodanja, samo radnje oko stola, pokušavajući da održe redosled radnji i tačaka u glavi, pokušavajući da se gledaju dok rade u prostoru, u osnovi da ponovo stvori sve osim sedenja za stolom. Završavaju u SADA (tačka sada i stvarna sada oko stola), svi zajedno kao jedna velika porodica u jednoj velikoj slici – zamrznite se – osmehnite se – opustite se – KRAJ.</p>
--	--	---

Lekcija 2	Naslov:	Tema 1: Kako napraviti akciju koristeći pozorišne tehnike
Sadržaj		Pozorište se može smatrati krovnim terminom za pristupe koji smatraju dramu i pozorište korisnim oblicima društvene intervencije. Sadržaj ove jedinice je da naučite kako da kreirate jednostavnu, ali efikasnu performativnu akciju na otvorenom za podizanje svesti o bilo kom društvenom pitanju. Jedan od najzanimljivijih i najefikasnijih pristupa je tzv. fleš mob, ali se može uraditi u bilo kom drugom obliku po istim principima. Fleš mob je organizovana akcija grupe izvođača koji rade zajedno u velikom obimu kako bi na kratko iznenadili i zabavili širu javnost spontanim performansom koji ukazuje na određenu temu. Fleš mob nastupi mogu uključivati plesove, pesme ili čak pokušaje obaranja rekorda. Najčešće se izvodi u prostorima koji se obično ne definišu kao pozorišne zgrade, sa učesnicima koji možda nisu vešti u pozorišnoj umetnosti.
Aktivnost 1 Objašnjenje 25min	Naslov spoljašnjeg materijala: FARCE_IO2 _Modul 5	Ideja Razmislite o tome koja bi tema bila vezana za klimatske promene. Budite kreativni, ali uvek počnite od svog ličnog gorućeg problema, u ovom slučaju pitanja klimatskih promena. Nakon što uzmete ideju, zajedno razmislite kakva bi to komična akcija privukla pažnju građana, provocirala, inspirisala, osnažila građane da reaguju. Možda bi to mogla da bude koreografija, ili muzika, samo jednostavan skok u isto vreme. Predstava mora biti razrađena unapred i ili uvežbana ili dobro objašnjena na neki način (kao što je putem onlajn instrukcija) tako da svako zna svoju ulogu i interakciju sa drugim izvođačima. Najtipičniji fleš mob nastupi uključuju takve aktivnosti kao što su: - Koreografski ples: primer bi bila velika grupa koja izvodi ples u parku.

- Pevanje nečega kao što je opera, jodlanje ili pop hit. Bilo koji stil pevanja je u redu, ali budite sigurni da je zanimljiv. Primer bi bio pevanje o čudima voća i povrća dok ste u supermarketu.
- Gluma po određenom scenaruju: kao što je mnogo ljudi koji šetaju nevidljive pse na povodcima.
- Pantomima: Primer bi bio pretvaranje da pokušavate da nađete put kroz zid koji ne postoji.
- Zamrzni Fleš Mob: Svi članovi postaju žive statue i zamrznu se.

Izaberite vreme, datum i lokaciju

Najbolja mesta za fleš mobove su veliki javni prostori sa velikim prometom gde ljudi ne bi očekivali nešto neobično. Bilo da odaberete da ciljate lokalnu plažu, restoran sa hranom u tržnom centru ili železničku stanicu, izaberite dan i vreme u nedelji tokom najprometnijih sati na lokaciji.

Organizujte svoju akciju

Biće vam potrebni voljni izvođači da učestvuju u fleš mobu i za to možete dobro da iskoristite onlajn resurse. Koristite mreže društvenih medija, e-poštu, SMS-ove i veb stranice da pronađete ljudе za svoj fleš mob. Možda ćete takođe moći da iskoristite resurse grupe u kojoj ste, predstave ili plesne grupe čiji ste deo, ili drugih grupa ljudi sa kojima provodite vreme. Pitajte svoje prijatelje i porodicu da li bi i oni želeli da budu deo toga.

Iznenadite sve

Važna stvar koju treba uzeti u obzir je da vaš nastup mora imati element iznenađenja. Dobro izveden fleš mob performans treba čuvati u tajnosti do trenutka kada počne. Uhvatiti svoju publiku nespremnu je ključno. Obavezno snimite ne samo svoj nastup, već i reakciju svih.

Budite filmadžija

Spakujte svoje mobilne telefone i neke HD video kamere i snimite video snimke visokog kvaliteta. Snimanje sa više kamera će obezbediti dovoljnu pokrivenost širokim snimcima, krupnim planovima i mnoštvom reakcionih snimaka slučajnih gledalaca. Uverite se da imate kamermana koji je deo akcije i na istom nivou kao i igrači.

Dajte jasna uputstva vašoj grupi

Uspeh vašeg fleš moba događaja će zahtevati od vaših učesnika da tačno znaju šta da rade. Najbolje je da imate probu unapred, ali ako to nije moguće, onda barem dajte vrlo jasna uputstva (bilo na mreži ili putem e-pošte, itd.) šta da obučete, gde da budete u koje vreme, šta da uradite (na primer: Budite spremni da se zamrznete u stopu, šetate, igrate, zjapite kao riba itd.), i koliko dugo da radite tu radnju. Ako neki od učesnika treba da komuniciraju zajedno, najbolje je da ovo uvežbaju radi vremena i preciznosti.

Rasporemite sve potrebne rekvizite i kostime

Upoznajte ograničenja vaše lokacije.

		<p>Uradite odgovarajuću proveru oblasti u kojoj predlažete da izvedete izvođenje. Možda postoje bezbednosna, zakonska ili fizička ograničenja u pogledu onoga što se može uraditi na lokaciji. Da biste izbegli upadanje u nevolje, važno je ne stvarati prepreke, bezbednosne probleme ili zadržavati ljudе na načine koji ih sprečavaju da obavljaju uobičajeno poslovanje u javnim prostorima.</p> <p>Preputstite se i uživajte!</p> <p>Završite kao da se ništa nije dešavalo.</p> <p>Kada se flash mob događaj završi, ne dozvolite učesnicima da sede i razgovaraju ili da počnu da razgovaraju sa publikom. Moraju da odu kao da se ništa nije dogodilo.</p> <ul style="list-style-type: none">- Glupo zabavno (Pillow Fight Club, [http://Spontaneous Musical Food Court Musical])- Subverzivno (Frozen Grand Central)- Kostimirano divljanje (The Brides of March)- Benigno ometajuće(ATM Applause Mob) <p>https://www.frankejames.com/freeze-flash-mob-protests-inaction-on-climate-change/</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=ROPesXv2z1U</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=tFQJ1sxCNd8</p>
Aktivnost 2 Nabacivanje ideja 10min		<p>Učesnici se dele u grupe (3-5 učesnika). Svaka grupa radi mozgalicu (kreiranje ideja) o tome koja bi bila njihova tema vezana za klimatske promene. Budite kreativni, ali uvek počnite od svog ličnog gorućeg problema.</p>
Pravljenje akcije Deljenje ideja i misli 40min		<p>Nakon razmišljanja i razrade ideje, prođite kroz sve korake, zapišite je, odigrajte celu igru uloga, pokušavajući da poštujete sve prethodno naučeno, i podelite sa drugima.</p>
Reference		<p>Lekcija 1</p> <p>https://www.infoplease.com/encyclopedia/arts/language/lit-terms/comedy/twentiethcentury-comedy</p> <p>https://sciencepolicy.colorado.edu/admin/publication_files/2019.06.pdf</p> <p>https://climatechangeresources.org/performing-arts/</p> <p>Lekcija 2</p>

		<p>https://www.wikihow.com/Organize-a-Flash-Mob</p> <p>https://blog.hubspot.com/blog/tabid/6307/bid/28095/a-step-by-step-guide-to-planning-an-awesome-flash-mob.aspx</p> <p>https://www.frankejames.com/freeze-flash-mob-protests-inaction-on-climate-change/</p>
Dodatni materijal		<p>Lekcija 1:</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=VaTgTiUhEJg</p> <p>https://www.actingforclimate.com/bark</p> <p>https://www.actingforclimate.com/kime</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=Nb-bKHEWmV8</p> <p>https://artistsandclimatechange.com/tag/circus/</p> <p>https://artistsandclimatechange.com/2020/05/25/i-am-the-damage-we-have-done-to-the-earth/</p> <p>https://artistsandclimatechange.com/2020/06/08/it-starts-with-us/</p> <p>http://www.xinhuanet.com//english/2017-12/13/c_136821368.htm</p> <p>https://www.tampabay.com/news/humaninterest/rising-water-in-performance-art-makes-a-climate-change-point/2256661/</p> <p>https://www.thestranger.com/theater/2016/09/27/24584871/can-performance-art-fight-climate-change</p>

Module 6: Kreativno- satirično pisanje

MODUL 6	SADRŽAJ	
Naslov: Kreativno- satirično pisanje		
Ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none">• Stećiće stećiće osnovno znanje o kreativnom pisanju satire• Diskutujte o klimatskim promenama uz pomoć kreativno-satiričnog pisanja• Vežbajte veštine kreativnog pisanja	Na kraju modula, učenici bi trebali biti u mogućnosti da:	
Znanje <ul style="list-style-type: none">• Nauče šta je to kreativno pisanje• Steknu osnovno znanje o različitim vrstama i	Veštine <ul style="list-style-type: none">• Razmisle o idejama u vezi kreativnog pisanja• Prepoznati različite oblike i stilove	Kompetence <ul style="list-style-type: none">• Postaće voljni da istražuju o temama vezanim za klimatske promene i razviju

	<p>oblicima pisanja komedije</p> <ul style="list-style-type: none">• Prepoznaju značaj istraživanja u vezi procesa kreativnog pisanja• Steknu znanje o tome na koji način da testiraju nacr• Steknu znanje o preoblikovanje funkcioniše i zašto• Steknu praktično zanje o tome kako primeniti satirično pisanje u svrhu podizanja svesti o klimatskim promenama	<p>komedije i kako da ih koriste kako u podizanju svesti na temu klimatskih promena</p> <ul style="list-style-type: none">• Pokazu sposobnost da istražuju različite ideje i teme• Vežbaju veštine kreativnog pisanja• Prečiste kreativne procese pisanja• Ocene svoj sopstveni rad kroz testiranje sa vršnjacima• Integrišu povrtnje informacije u kreativni proces• Razviju satirično pisanje u svrhu podizanja svesti o klimatskim promenama	<p>razumevanje u vezi podizanja svesti u vezi klimatskih promena kroz satirično pisanje</p> <ul style="list-style-type: none">• Spremnost na konačne aleternativne pristupe u vezi podizanja svesti o klimatskim promenama• Uvažavaće proces prepisivanja i samousavršavanja
Celokupno trajanje:		3 sata	
		Tema 1: Faza pre pisanja	
Sadržaj	Podržano od strane Modula 6 Licme u lic ppt Eksterno podržani material:	Učenici će biti u mogućnosti da se upoznaju sa temom kreativno-satiirčnog pisanja kroz istraživanje procesa faze pre kreativnog pisanja. Ovo je najvažnija faza kreativnog procesa jer omogućava učenicima da istraže mogućnosti onoga što bi potencijalno mogli da stvore. Kao deo ove faze, treba da razmotrimo kakvo delo želimo da stvorimo, u kojoj formi će biti predstavljeno, koji stil komedije stvaramo tako da najviše	

	<p>FARCE_IO2_CreativeWriting_Additional_Material_PreWriting_Stage</p> <p>The Sceptic: https://youtu.be/y014C0_wrgg</p> <p>odgovara nama sammima. U ovoj fazi mi zapravo treba da razmorimo šta je kreativno pisanje i kako kako možemo proizvesti satirična dela na takav način.</p> <p>Kako bi podržali ovu fazu, vaspitači su u obavezi da istraže dodatni material Powerpoint prezentaciju u vezi faza pre pisanja.</p> <ul style="list-style-type: none">• Slajdovi 2 i 3 istražuju šta je kreativno pisanje, kakav potencijal ima, zašto je važno, zajedno sa mogućnostima da ga učenici koriste za satirične komade.• Slajd 4 opisuje neke od glavnih oblika ili medija koji se mogu proizvesti iz kreativno-satiričnog pisanja. Učenici nisu ograničeni na ove opcije, ali ovo su neki od najpristupačnijih oblika.• Slajd 5 istražuje neke od stilova komedije koji bi najbolje odgovarali temi klimatskih promena u obliku kreativnog pisanja. Svaki od njih dolazi sa sažetim objašnjenjem koji karakteriše svaki od stilova i na učenicima je da odaberu stil koji im se najviše dopada ili koji im najviše odgovara. <p><u>Aktivnost</u></p> <p>Kada učenici budu razmišljali o fazi pre pisanja, aktivnost koja će im biti od pomoći u vodenju lekcije je implementacija mape uma. Mapa uma je vizuelni dijagram, gde učenici mogu da napišu svoj glavnu temu na sredini i kreiraju ogranke u kojima mogu da zapišu svoje misli o svom izabranom stilu i svim idejama koje žele da uključe. Posedovanje umne mape, pomoći će učenicima u kasnijim fazama gde će moći da se</p>
--	--

		<p>osvrnu na svoje mape uma kada budu pravili svoj prvi nacrt. Nastavnici mogu da prate ovu aktivnost, isprobavajući je sami. Izrada mape uma za neke od njihovih ideja pomoći će im u istraživanju koncepta umne mape i da budu bolje pripremljeni kako bi podržali učenike. U ovoj aktivnosti, edukatori i učenici treba da kreiraju mapu uma za temu kojom žele da se pozabave uz pomoć satiričnoga, a tiče se klimatskih promena.</p> <p>Kao inspiraciju, pogledajte kako smo koristili satiru u svrhu podizanja svesti o skepticizmu klimatskih promena: FARCE (IO1) The Skeptik: https://youtu.be/y014C0_wrgg</p>
	Naslov:	Tema 2: Faza istraživanja
Sadržaj	<p>Spoljni podržani materijal: https://www.youtube.com/watch?v=n3fda4S5pe4</p> <p>Klimatske promene: Regionalni uticaji: https://scied.ucar.edu/learning-zone/climate-change-impacts/regional#:~:text=Changes%20in%20Earth's%20climate%20have,impacts%20on%20people</p>	<p>Učenici će zatim biti usmereni da preuzmu svoje početne ideje, koje su razvili u njihom umnim mapama i nadogradiće ih kroz istraživanje. Faza istraživanja će pomoći učenicima da pronađu primere, informacije, pa čak i teme kojima će se služiti u svojim kreativnim komadima.</p> <p>ZAŠTO TREBA ISTRAŽIVATI?</p> <p>Bez istraživanja svojih izabranih tema, učenici će imati poteškoća u odabiru oblika koji će najbolje odgovarati njihovim idejama, zajedno sa nedovoljno informacija u oblasti koju su izabrali. Ovo je posebno važno kada se razmišlja o upotrebi kreativnog pisanja da bi se podigla svest o uticajima klimatskih promena. Učenici će morati da budu informisani i upoznati sa ključnim činjenicama, brojkama i praksama koje se odnose na klimatske promene.</p> <p>NA KOJI NAČIN TREBA UČENICI DA ISTRAŽUJU?</p>

<p>ple%20and%20ecosystems.</p> <p>Uticaji klimatskih promena: https://climate.nasa.gov/effects/</p> <p>Klimatske promene: 11 Činjenica koje bi trebali a znate: https://www.conservat ion.org/stories/11-climate-change-facts-you-need-to-know</p>	<p>Učenici treba da imaju podršku od edukatora tokom čitave faze istraživanja. Trebali bi biti podržani u istraživanju svih ideja koje su razvili još u fazi pre pisanja. U idealnom slučaju, učenici će idalje istraživati svoju odabranu temu, saznajući više o toj oblasti. Na primer, ako je učenik odlučio da se pozabavi temom o zagađenju plastikom, bilo bi od susštinske važnosti da razume šta je tačno plastika, efekat koji može da ima na planetu i neke od načina na koje izazivamo problem. Ovo će i pomoci da osmisle više istražena komična dela.</p> <p>ŠTA TREBA ISTRAŽIVATI?</p> <p>Treba ohrabriti učenike da pokriju tri osnovne oblasti u svrhu njihovog istraživanja.</p> <ul style="list-style-type: none">• Kako pisati u stilu koji su odabrali<ul style="list-style-type: none">○ Učenici bi trebali da se pozabave svojim prethodnim stilom koji su odabrali kao sledeću fazu pre pisanja. Istražujući kako da pišu u stilu koji su odabrali, koji su tipični elementi u njemu.• Odabir teme i pronalaženje informacija<ul style="list-style-type: none">○ Učenici bi trebali da istraže temu koju su odabrali i pronađu dodatne informacije u toj oblasti. Uverite se da su informisani u svom pristupu, ali i to takođe može podstići da razviju dalje ideje.• Pronalaženje primera i drugih komičara<ul style="list-style-type: none">○ Učenici bi takođe trebali da istraže primere dela koje žele da stvore. To može biti pronalaženjem ključnih delova razvijenih u stilu koji su odabrali, formi ili temi, i ili
---	---

		<p>pronalaženjem drugih komičara i istraživanjem njihovog rada, radi inspiracije.</p> <p><u>Aktivnost</u></p> <p>Učenici bi trebali da naprave 'Beleške nakon istraživanja' dok sprovode svoje istraživanje, vodeći beleške o svakoj od tri različite oblasti. Edukatori takođe mogu smatrati korisnim da se upoznaju tako što će završiti sopstveno istraživanje, sledeću vaktivnost oja uključuje i video mogu završiti tako što će istražiti 'Filozofiju komedije' i napraviti beleške o onome što su pronašli.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=n3fd4S5pe4</p> <p>Sada, kada imaju beleške, sprovedite svoje istraživanje o temama vezanim za klimatske promene koju se relevantne za vašu zajednicu, region, državu ili kontinent! Kao pomoć pri započinjanju, možete iskoristiti sledeće linkove:</p> <ul style="list-style-type: none">• Klimatske promene: Regionalni uticaji: https://scied.ucar.edu/learning-zone/climate-change-impacts/regional#:~:text=Changes%20in%20Earth's%20climate%20have,impacts%20on%20people%20and%20ecosystems.• Uticaji klimatskih promena: https://climate.nasa.gov/effects/• Klimatske promene: 11 Činjenica koje bi trebali da znate:https://www.conservation.org/stories/11-climate-change-facts-you-need-to-know
	Naslov:	Tema 3: Faza izrade
Sadržaj	Nalov ekternog	Faza izrade je faza u kojoj će učenici uzeti misaonu mapu i svoje beleške nakon istraživanja i konačno staviti 'olovku na

podržanog materijala

<https://www.youtube.com/watch?v=Q-bbzURSelA>

papir'. U ovoj fazi, učenici će istražiti sopstvenu kreativnost koristeći svoja prethodna istraživanja i ideje koje bi im bile od pomoći.

ŠTA JE IZRADA?

Nacrt je labilan rad u kojem učenik može da počne da razvija svoj oblik medija, i da ga konstruiše u stilu koji je izabrao i dopui ga idejama i odabranom temom. Ovo je mesto gde će učenik zapravo napisati svoje delo i videti ga u prvom obliku. U ovoj fazi trebalo bi da postoji podsticaj da se izbegava lektura, jer bi učenici trebali da labilno modelišu svoje ideje sa očekivanjem da se to promeniti.

ZAŠTO PRAVIMO NACRT?

Nacrt pruža učenicima osnovu da svoje ideje prenesu na papir, što im omogućava da vide da li će njihova oabrani stil i misli funkcionišati. To je prva i najvažnija verzija njihovog rada, jer će biti izmenjena. Učenici će moći da uzmu svoj nacrt i da ga testiraju ne samo nasamo, već i pred svojim kolegama, edukatorima, prijateljima i porodicom i moći će da utvrde da li se dobro snalaze u formmi za koju su se opredelili.

KAKO PODRŽATI IZRADU?

Alati kao što je plan rada (storyboard) mogu pomoći učenicima tokom izrade, kako bi napravili jasan plan na koji mogu da se pozivaju tokom kreiranja svog nacrta. Plan rada je dijagram koji se obično koristi u video produkciji; međutim, jeste korisno a sve što prati naraciju. Posebno je koristan kada je u pitanju stvaranje većih dela, međutim, podjednako

	<p>je važan čak i kada je delo kratko. Učenici mogu da podele stranu na onoliko delova koliko žele (obično je to od 4 do 8) i u svaki odeljak mogu da napišu ključni deo svog predmeta. Na primer, ako kreirate anegotsku šalu, plan rada bi pomogao učeniku da iscrta ključne tačke price. Oni tada mogu da vide gde bi bilo potrebno objašnjenje ili čak ulepšavanje da bi šala imala smisla i odjeknula među namenjenom publikom.</p> <p>Aktivnost</p> <p>Učenici će napraviti svoj prvi nacrt u obliku koji su odabrali iz faze pre pisanja, bilo da je to blog, novinski članak, pesma itd. Ovaj nacrt treba da se odnosi na njihovu izabranu temu ili temu u vezanu za klimatske promene.</p>
Aktivnost procene	<p>Kao deo aktivnosti procene, učenici bi trebali da se uključe u prethodne aktivnosti pomenute u lekciji i da se okupe radi grupne diskusije o tome kako su ih pronašli. Trebali bi da razgovaraju o sadržau koji su do sada kreirali i da pregledavaju radove, jedni drugima i to kako se snalaze u procesu istraživanja kreativno-satiričnog pisanja.</p> <p>Kao deo ovoga, učenici mogu da podele svoje ideje iz faze razmišljanja, da diskutuju o svojim razmišljanjima u fazi istraživanja i na kraju da podele svoje mišljenje o nacrtima ili procesu izrade nacrtima ili procesu izrade nacrtu.</p> <p>Grupu takođe treba ohrabriti da razgovara o tome kako veruju da će naučiti o koracima koji su uključeni u proces. Uključujući stvari poput; koje su to poteškoće sa kojima se susreću, drugačiji pristup ili alati koji bi im možda bili od</p>

		pomoći, ili kako će njihovi učenici reagovati na aktivnosti ili proces.
Lekcija 2		
Naslov:		Tema 4: Faza testiranja
Sadržaj		<p>Faza testiranja procesa kreativnog pisanja satire omogućava učeniku da isproba svoj kreirani material pred "publikom". Testiranje na takav način omogućava učeniku da usavrši svoj material i otkrije da li njegov sadržaj funkcioniše u stilu koji je odabrao. Ovaj korak omogućava otkrivanje onoga što bi potencijalno trebalo promeniti i omogućava učeniku da bolje uskladi svoju temu, stil i formu sa svojoj publici.</p> <p>ZAŠTO TREBA TESIRATI? KAKO TO POMAŽE?</p> <p>Učenici se lako zanesu u fazi stvaranja, posebno zato što se tu čenik Slobodan u smislu da istražuje svoju kreativnost. Međutim, kada budu pripremili nacrt, sledeći korak je da počnu sa rafiniranjem dela. Određene šale i humor koji bi piscu mogli biti smešni, publika kojoj je namenjena možda neće biti to prihvati na pravi način. Testiranje omogućava učeniku da iznese svoj material publici koja ne osuđuje (kao što su njihove kolege učenici) i pronađe najbolji način na koji može da poboljšaju svoj materijal.</p> <p>NA KOJI NAČIN TREBA TESTIRATI? ŠTA BI TREBALI DA TESTIRAMO?</p> <p>Jedan od najsigurnijih načina da učenici testiraju svoj materijal jeste pred svojim kolegama. Edukator može da koristi okruženje učenika kao mesto na kojem nema osude, u</p>

		<p>kojem će i ostali učenici dati iskrene povratne informacije i mišljenja o radovima svojih kolega.</p> <p>Učenike treba ohrabriti da vode evidenciju o svom materijalu i kako je prihvache. Obratite posebnu pažnju na:</p> <ul style="list-style-type: none">• Šta od našeg materijalnog rada? Šta je izazvalo reakciju?• Šta od našeg materijala nije uspelo? Zašto?• Kakav je bio opšti osećaj? Bio bi What was the overall feeling? Would a better medium suit more, or does it just need refining?
	Naslov:	Tema 5: Faza redizajniranja
Sadržaj		Faza redizajniranja procesa kreativnog pisanja je mogućnost učenika da pregledaju svoj rad i ponovo ga kreiraju sa svim povrtnim informacijama koje su dobili. Ova faza je od neprocenjive vrednosti za učenike jer dobijaju mogućnost unaprede svoj materijal pre no što ga predstave.

ŠTA JE REDIZAJNIRANJE I ZAŠTO?

Redizajniranje je prilika da se uzme prvočitni nacrt koji je napravljen i da se proizvede obnovljen i dograđen nacrt zasnovan na povratnim informacijama. Učenici bi trebali da pročitaju svoj prvi nacrt naglašavajući greške ili delove koje žele da izmene i da to spoje sa povratnim informacijama koje su dobili od svojih kolega. Jednom kada budu imali jasan nacrt o tome šta je neophodno promeniti, učenici će moći ponovo da uteču u kreativni proces, prepravljajući svoj material dok ne budu zadovoljni konačnim proizvodom. Ova faza se može i treba ponavljati sve dok učenik ne odradi svoje kreativno delo tačno onako kako je zamislio.

Kreativno pisanje može biti zabavno ali takođe i kompleksno, jer je to putovanje kroz maštu autora, zasnovano isključivo na labilnim idejama, pretvarajući ih u jedinstveno delo. Bez prepravljanja ne bi bilo moguće razviti njihovo delo tačno onako kako su ga zamislili, to im omogućava "peglanje" to jest, ispravku grešaka, koje su možda propustili.

NA KOJI NAČIN TREBA PREPRAVITI?

Trebali bi ohrabriti učenike da prihvate konstruktivnu kritiku jer će im ona pomoći da usavrše svoja dela. Saradnja sa njihovim vršnjacima će im pomoći da pronađu greške koje su možda propustili ili da jedni drugima nametnu nove i uzbudljivije ideje.

Učenici bi trebali da povratne informacije koje su dobili u fazi testiranja i da ih kombinuju sa svojim planom pregleda i ponovo u kreativni proces. Precrtavanje znači ponovo sagledavanje svakog dela njihovog kreativnog dela i uklapanje

	<p>ili poboljšanje onoga za šta je utvrđeno da ne funkcioniše. Dok učenici ponovo čitaju svoj rad, oni mogu videti svoje ideje u novom svetlu i treba ih ohrabriti da ih ponovo zamisle kako žele.Ponekad će ovo čak značiti i preunapređivanje celog dela dok ne pronađu raspored koji im najbolje odgovara. U ovoj fazi, ponovno čitanje i preipitivanje onoliko puta koliko je potrebno pomoći će učenicima ne samo da poboljšaju svoju sposobnost kreativnog pisanja, već će im omogućiti da stvore bolji rad kojim mogu biti zadovoljni.</p> <p><u>Aktivnost</u></p> <p>Učenici treba da reaguju na osnovu svog prvog nacrta kombinujući ga sa povrtnim informacijama i svojim planom pregleda iz faze testiranja. Treba im dati dovoljno vremena da im se omogući da se još jednom urone u kreativni proces gde će napraviti svoj konačni nacrt.</p> <p>Edukatori mogu imati koristi od sprovođenja ove aktivnosti kako bi mogli da istraže proces prepravljanja kada kreativno pišu. U prethodnoj fazi, edukatori su trebali dobiti povratne informacije o svojim pločama priča i mogu koristiti ove povratne informacije da preprave svoje nacrte.</p>
Aktivnost procene	<p>Kao deo aktivnosti procene, učenici treba da se uključe u prethodne aktivnosti pomenute u lekciji i da se okupe radi grupne diskusije testiranja i o tome kako su se osećali u toku toga.Trebalo bi da razgovaraju o dve poslednje faze kreativnog procesa pisanja i kako su pronašli ove korake.</p> <p>U ovoj diskusiji učenici mogu da podele svoje razmišljanje o fazi testiranja i o tome kako su se osećali dok su međusobno</p>

		<p>pregledali svoja dela. Takođe bi trebalo da razgovaraju o tome kako su se snašli u fazi prepravljanja i šta su možda naučili angažujući se u aktivnosti prepravljanja.</p> <p>Grupu takođe treba ohrabriti da razgovara o tome kako veruju da će naučiti o koracima koju su uključeni u poslednja dva procesa. Uključujući stvari kao što su poteškoće za koje veruju da bi mogli imati, druge pristupe, alate koje poseduju, mogu koristiti ili kako oni veruju da će njihovi učenici reagovati na aktivnosti i proces.</p>
Reference		<p>Lekcija 1</p> <p>Šta je kreativno pisanje https://oxfordsummercourses.com/articles/what-is-creative-writing/</p> <p>Komični žanrovi https://en.wikipedia.org/wiki/Comedic_genres</p> <p>Šta je nacrt a šta prepravka http://www4.caes.hku.hk/writing_turbocharger/drafting/default_answers.htm</p> <p>Lekcija 2</p> <p>Odgovorite i prepravite https://courses.lumenlearning.com/waymaker-level1-english-gen/chapter/text-respond-and-redraft/</p>
Dodatni materijal		<p>Waterford Whispers satirične vesti https://waterfordwhispersnews.com/</p> <p>Misaona mapa https://www.mindmapping.com/</p> <p>Šta je nacrt https://www.storyboardthat.com/articles/e/what-is-a-storyboard</p>

Modul 7: Primena stripa u obrazovanju

MODUL 7	SADRŽAJ
Naslov: Primena stripova u obrazovanju	

Ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none">• Razumevanje koncepta vizuelnih narativa.• Razumevanje koncepta zabave u obrazovanju.• Opisivanje specifične osobine upotrebe humora u komunikativoj nauci.• Razumevanje osnovnih koraka u procesu stvaranja stripa i primeniti ih u praksi.	Na kraju ovog modula, učenici bi trebali biti u mogućnosti da: Znanje <ul style="list-style-type: none">• Steknu teorijsko znanje o istoriji stripa• Dobiju teorijsko znanje o alatima za stvaraoca stripova.• Navedu načine na koje nastavnici mogu da ih koriste. Veštine <ul style="list-style-type: none">• Ptilagode i kreiraju svoje koncepte crtanih filmova• Dizajniraju stripove koristeći Canva Kompetence <ul style="list-style-type: none">• Identifikuju šta su koncepti vizuelne pripovesti• Cene upotrebu stripa u obrazovne svrhe• Razumeju principe korišćenja komičnog humora u komunikativnoj nauci		
Ukupno trajanje:	3 sata		
Lekcija 1	Naslov:	Stripovi u obrazovnom procesu	
Aktivnost probijanja leda		Aktivnost prebijanja leda - (10 min) Zamolite svakog učenika da se predstavi navodeći svoje ime i strip heroja/lika koje poznaje i može da podeli sa grupom.	
Sadržaj	Podržano od strane Modula 7 LiSFace to Face ppt	Aktivnost 1 – prezentacija (15 min): Šta je to strip? Postavite svojoj sledeća pitanja: <ul style="list-style-type: none">• Da li volite stripove?• Šta je strip?• Da li ste imali priliku da koristite stripove u svojoj učionici? Objasni:	

	<p>Strip je grafička forma-crtanje+ književni tekst niz slika koristeći određeni jezik, pojednostavljenja simbola, slika je tu dominantna</p> <p>Objasni concept drugih oblika vizuelnih narativa – Šta je grafički roman?</p> <p>Grafički roman je, kao što samo ime kaže, roman koji kroz slike priča čitavu priču. Grafički roman ima početak, sredinu i kraj. Grafički roman nudi eleganciju koja se očekuje od romana, čak i ako je deo kolekcije. U stvari ovo čini grafički roman dužim i bogatijim od stripa, koji je odlomak veće priče.</p> <p>Eksperimentalne komične forme</p> <p>Nacrt</p> <p>Animatika -animated storyboards</p> <p>Fonic – animirani strip sa zvukom</p> <p>Žvrljotine</p> <p>Aktivnost 2-Istorija stripa (20 min)</p> <p>Aktivnost 3- prezentacija elemenata stripa (10 min)</p> <ul style="list-style-type: none">• Gutter• Paneli• Likovi• Šot• Tekst u oblačićima• Zvuk• Komentari autora <p>*Kratak interaktivni kviz</p>
--	---

Aktivnost 3 –Digitalni strip- Alati: prezentacija (10 min)

- Tehnologije su drastično uticale na process kreiranja stripa
- Oni olakšavaju korišćenje svih medija
- Olakšavaju stvaranje
- Olakšavaju objavljivanje i čitanje

Ostali alati vredni pomena:

- ToonDoo
- Comic Creator
- StripCreator
- WriteComic
- Bubblr
- PowerPoint
- Comic Life
- Bubblesnaps
- PowerPoint
- Comic Life

Aktivnost 4 - (15 min):

Kako humor stripa može promeniti stavove u percepciji klimatskih problema?

Objasni:

Upotreba humora uopšte i korišćenje humora u stripu je sredstvo za angažovanje naučne komunikacije. Štaviše, ova vrsta aktivnosti može doprineti razvoju kritičkog i analističkog razmišljanja, koje su tipične za ovu oblast.

Zamolite učesnike da razmotre ideje o tome kako primeniti stripove u obrazovanju o klimatskim komunikacijama?

- Pričanje viceva i anegdota

		<ul style="list-style-type: none">• Uvođenje novim pojmovima i terminologijom
Aktivnost procene		Aktivnost 6- Procena Šta su učenici naučili iz stripova? Šta ste naučili o uticaju stripa? Na koje različite načine možete koristiti stripove kako biste dobili razglasili svoju poruku?
Lekcija 2	Naslov:	Proces dizajna stripova korišćenjem softvera i alata za aktivnost
Aktivnost probijanja leda		Aktivnost probijanja leda (10 min) Jedan dan u životu... Zamolite učenike da uzmu komad papira, presaviju ga na pola i nacrtaju crtani film sa zanimljivim komičnim likom, a zatim zamolite učenike da zamisle svakodnevni život lika kojeg su nacrtali: osoba, životinja stvorenje itd. Ova aktivnost probijanja leda ima narativnu funkciju, možete tražiti da napišete njihovo ime ispod i stavite ga ispred njih.
Sadržaj	Podržano od strane Modula 7 Licem u lice ppt i digitaln strip pomoćnik za crtanje.doc	Cilj ove aktivnosti: U parovima, učenici treba da pripreme priču koju će organizovati u obliku stripa. Trebalo bi da započnu pre nacrtava svojih priča (narativ) na papiru i završiti ih kreiranjem u digitalnom formatu. Započnite vežbu kada se svi prijave na Canva-u. Pitati učenike da traže dostupne dizajne stripova. 1. Korak: Koncept stripa (5 min) Ukratko objasnite da strip priča koristeći slike i tekst i pokažite grupi primere stripova.

2. Korak: Objasnite koncepte fokusa, poruke i ciljne grupe za komičnu priču (5 min)

Objasnite da je fokus neophodan, u suprotnom poruka postaje previse opšta. Konkretna poruka je bolja od širokog prisupa.

- Poruka treba da bude jasna koja promena ili rezltat se traže?
- Pitajte ko će biti ciljna grupa?

IDEAL-REALNOST-PROBLEM-REŠENJE

3. Korak: Podelite učenike i zamolite ih da odberu fokus, poruku i ciljnu grupu za svoj strip (5 min)

Podelite grupu učenika u 2-3 manje grupe i zamolite ih da razmotre temu klimatskih pitanja za svoje stripovi.

Svaka grupa dobija zadatak da odabere temu klimatskog izdanja svog stripa, zapiše tačnu poruku i definiše ciljnu grupu.

Nakon toga, svaka grupa predstavlja svvoje izvore na sesiji i svima je dozovljeno da komentarišu.

4. Korak: Predložite priču (10 min)

Učenici u grupama treba da predlože jednostavnu priču sa ograničenim brojem likova koji nose poruku usmerenom na ciljnu grupu.

Priča mora biti podeljena na delove koji odražavaju broj panela.

Svaka grupa zapisuje priču na papir, a trener i ostali učesnici mogu da komentarišu.

5. Korak: Kreiranje stripa (20 min)

Zamolite učesnike da potraže dostupne dizajne stripova i sredstava.

- Zamolite učenike da kopiraju neke likove iz dostupni šabloni
- Zamolite ih da sastave nekoliko likova
- I predmeti: od dostupnih

6. Korak: Prvi plan, pozadina, linija horizonta (5 min)

Objasnite da se u stripu važne stvari dešavaju u prednji plan. Pozadina i horizont su sekundarni i samo ukazuju na životnu sredinu.

7. Korak: Čitljivost i vizuelni efekti za zvuk, kretnje itd.. (5 min)

Objasnite koncept čitljivosti:

- Tekstovi treba da budu jasni (prave linije, oblačići)
- Prvo se razume slika, a zatim tekstovi
- Količinu teksta treba svesti na minimum, stripovi jesu pre svega vizuelnog
- Logični redosled čitanja

Objasnite da se zvuk i pokret mogu vizuelno prikazati.

Prikažite zvuk, pokret, bol i druge efekte.

8. Korak: Konačno stvaranje stripa (30 min)

Zamolite učesnike da finalizuju svoju konačnu viziju stripa.

Aktivnost procene	<p>Aktivnost ocenjivanja tj. procene</p> <p>Prezentovanje ostvarenih rezultata – svaka grupa predstavlja strip i vodu grupnu diskusiju.</p> <p>Postavljajte pitanja:</p> <ul style="list-style-type: none">• Da li je lako razumeti priču u pravom smislu?• Možete li da sagledate umetnost bez dijaloga, a da još uvek imate dobar smisao onoga što se dešava?• Da li je redosled čitanja ispravan?• Ima li grešaka u pisanju šale• Da li je balans između slika i teksta u redu?
Reference	<p>Lekcija 1</p> <p>McCloud, Scott.(2002). Razumevanje stripova. Kepustakaan Populer Gramedia,Jakarta.</p> <p>Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi (BAED), Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir-Türkiye ISSN 1308-8971 Uvođenje stripova kao alternativnog naučnog narativa u nastavi hemije</p> <p>Tatalovic, M.,(2009). Naučni strip kao alat u naučnom obrazovanju i komunikaciji: Kratak opis, istraživačka studija(4)</p> <p>Lekcija 2</p> <p>Cohn, N.,(2013) Vizualni jezik stripova: Uvod do strukture i spoznaje sekvencijalnih slika. ISBN 13: 9781441181459.22323/2.08040202</p>
Dodatni materijal	<p>Lekcija 1</p> <p>Akcanca, N. (2020). Alternativno nastavno sredstvo u nauci obrazovanja: Edukativni strip. Međunarodni onlajn časopis za obrazovanje i predavanje (IOJET), 7(4). 1550-1570. http://iojet.org/index.php/IOJET/article/view/1063</p>

FARCE!

Using Satire and Comedy to Promote
Climate Change Awareness

innoventum

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."
Project Number: 2020-1-UK01-KA204-079159